

Samen doen !

BELEIDSPLAN MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (Wmo)

2008 - 2010

Krimpen aan den IJssel, september 2008

Inhoudsopgave

Deel 1		Krimpense voorbereiding op de Wmo	
Hoofdstuk 1	Inleiding		7
1.1		Rijkskaderwet	7
1.2		Gemeentelijk maatwerk	7
	1.3	Verplichtingen voor de gemeente	8
	1.4	Aanloop tot invoering van de Wmo	9
	1.5	Visie en missie	9
1.6		Strategische lijnen	10
	1.7	Stand van zaken uitvoering strategische lijnen	11
1.8		Conclusies	14
Hoofdstuk	2	Aanloop naar het Wmo-beleidsplan	15
	2.1	Uitgangspunten voor het opstellen van het beleidsplan	15
2.2		Interactief proces	16
	2.3	Speerpunten en activiteiten	16
Hoofdstuk	3	Krimpen aan den IJssel in vogelvlucht	19
Deel 2		Aan de slag	
Hoofdstuk	4	Regie en samenhang	21
Hoofdstuk	5	Van barbecue tot burenhulp	23
5.1		Inleiding	23
5.2		Leefbaarheid	23
5.3		Sociale samenhang	24
	5.4	Bestaande doelstellingen van beleid	25
5.5		Knelpunten	26
	5.6	Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008 – 2010	26
	5.7	Wat gaan we doen: Activiteiten 2008 – 2010	27
Hoofdstuk 6	Groeistuipe	en opvoedingsonzekerheden	29
6.1		Inleiding	29
	6.2	Doelstellingen van beleid	30
6.3		Verbeterpunten	30
	6.4	Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008 – 2010	31
	6.5	Wat gaan we doen: Activiteiten 2008 - 2010	31
Hoofdstuk	7	Lokaal loket	33
7.1		Inleiding	33
	7.2	Doelstelling van beleid	33
7.3		Verbeterpunten	33
	7.4	Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008 – 2010	34
	7.5	Wat gaan we doen: Activiteiten 2008 - 2010	34
Hoofdstuk	8	Cement van de samenleving	35
8.1		Inleiding	35
	8.2	Doelstelling van beleid	36
8.3		Verbeterpunten	36
	8.4	Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008 – 2010	36
	8.5	Wat gaan we doen: Activiteiten 2008 - 2010	37
Hoofdstuk	9	Tafel gedekt	39
9.1		Inleiding	39

	9.2	Doelstelling van beleid	39
9.3		Verbeterpunten	39
	9.4	Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008 – 2010	40
	9.5	Wat gaan we doen: Activiteiten 2008 - 2010	40
Hoofdstuk	10	Rolstoel, traplift, interieurverzorging	41
10.1		Inleiding	41
	10.2	Doelstelling van beleid	41
10.3		Verbeterpunten	41
	10.4	Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008 – 2010	42
	10.5	Wat gaan we doen: Activiteiten 2008 - 2010	42
Hoofdstuk 11		Maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid	43
11.1		Inleiding	43
	11.2	Doelstelling van beleid	44
11.3		Verbeterpunten	44
	11.4	Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008 – 2010	45
	11.5	Wat gaan we doen: Activiteiten 2008 - 2010	45
Deel 3		Burgerparticipatie, verantwoording en nieuwe ontwikkelingen	47
Hoofdstuk 12		Burgerparticipatie	47
12.1		Inleiding	47
12.2		Vorbereiding beleidsplan	47
	12.3	Vertegenwoordiging van gebruikers	48
12.4		Verbeterpunten	48
	12.5	Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010	48
Hoofdstuk	13	Handhaven en verbeteren kwaliteit en verantwoording	49
13.1		Inleiding	49
13.2		Rapportage prestatiegegevens	49
13.3		Bewonersenquête	49
13.4		Prestatiegerichte subsidieovereenkomsten	49
13.5		Evaluatie beleidsplan	50
	13.6	Jaarlijkse evaluatie met Wmo Beraad	50
	13.7	Dienstverlening door de gemeente	50
	13.8	Dienstverlening door derden	50
	13.9	Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010	50
Hoofdstuk 14		Nieuwe ontwikkelingen	53
	14.1	Invoering huishoudelijke hulp vanaf 2007	53
	14.2	Wijzigingen regeling voor chronisch zieken en gehandicapten	53
	14.3	Verdergaande decentralisatie AWBZ	53
	14.4	Overige lokale wijzigingen	54
Actieplan		Overzicht acties Wmo-beleidsplan 2008-2010	57
Bijlagen	1	Wettelijke verplichtingen betreffende het beleidsplan	65
	2	Overzicht bestaande voorzieningen per prestatieveld	67
	3	Lijst met afkortingen	75

Deel I

Krimpense voorbereiding op de Wmo

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Rijkskaderwet

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is ingegaan op 1 januari 2007. De wet vervangt de Welzijnswet, de Wet voorzieningen gehandicapten (WVG) en onderdelen van de AWBZ, waaronder de hulp bij het huishouden.

Het doel van de Wmo is dat iedereen kan deelnemen aan de samenleving ongeacht leeftijd, handicap, sociaaleconomische situatie of problemen in de thuissituatie. Daarbij is uitgangspunt dat burgers zelf verantwoordelijk zijn voor hun leven en welzijn. Dat zij zoveel mogelijk voor elkaar zorgen, daar waar dat mogelijk is. Als dat niet (meer) lukt dan kan men bij de gemeente terecht voor toegankelijke voorzieningen en ondersteuning.

De opdracht aan gemeenten is:

1. Voer algemeen beleid gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid van burgers, hun maatschappelijke participatie en de leefbaarheid van de woonomgeving;
2. Compenseer maatschappelijke zorg door het organiseren van individuele voorzieningen voor mensen die daarop zijn aangewezen.

Die opdracht is geformuleerd in de negen prestatievelden van de Wmo

1. Het bevorderen van sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en aan ouders met problemen met opvoeden.
3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
4. Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
5. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.
6. Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.
7. Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang
8. Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
9. Het bevorderen van verslavingsbeleid.

1.2 Gemeentelijk maatwerk

Een van de belangrijkste basisgedachten van de Wmo is dat de gemeente beter in staat is dan rijk of landelijke instellingen om maatwerk te leveren.

Afstemmen van aanbod, algemeen of specifiek, collectief of individueel, op de specifieke kenmerken van de gemeente en de individuele aanvrager van voorzieningen.

1.3 Verplichtingen voor de gemeente

Inleiding

De wetgever heeft bij de gemeente verplichtingen neergelegd over de inhoud en de beleidsvoorbereiding betreffende het opstellen van meerjarige beleidsplan(nen) alsmede een aantal procesverplichtingen. Verder is een hoofdbestanddeel van de wet het zogenaamde compensatiebeginsel. In deze paragraaf wordt kort op die verplichtingen ingegaan. In bijlage 1 is een samenvatting van de artikelen betreffende inhoud en voorbereiding van (een) beleidsplan opgenomen.

Beleidsplan

De verplichtingen betreffende het beleidsplan hebben betrekking op
het opstellen van (een) meerjarig(e) beleidsplan(nen) alsmede randvoorwaarden voor de inhoud van (een) beleidsplan(en)
het betrekken van inwoners en belanghebbenden bij de voorbereiding van het plan op een wijze zoals dat in de eigen inspraakverordening van de gemeente geregeld is. In bijlage 1 wordt onder procesverplichtingen en inspraak omschreven welke stappen daarbij gezet moeten worden.

Procesverplichtingen

Bij het raadsvoorstel ter vaststelling van het beleidsplan moeten de volgende stukken worden gevoegd:

- Het advies van het Wmo Beraad inzake het concept beleidsplan;
- De motivering van het college hoe de belangen en behoeften zijn gewogen van die inwoners die dat niet zelf kenbaar kunnen maken.

Het compensatiebeginsel

In artikel 4 van de Wmo is de verplichting voor gemeenten opgenomen om aan personen met een lichamelijke, verstandelijke en/of psychosociale beperking, die belemmeringen ondervinden in hun zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie, compensatie te bieden. Deze verplichting is er ook ten aanzien van mantelzorgers en het ondersteunen van zorgvrijwilligers. Daarbij moet niet alleen rekening worden gehouden met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager, maar ook met de capaciteit van de betrokkene om uit een oogpunt van kosten zelf in de maatregelen te kunnen voorzien.

Van de gemeente wordt verwacht dat zij in ieder geval voorzieningen aanbiedt die mensen in staat stellen:

- Een huishouden te voeren
- Zich te verplaatsen in en om de woning
- Zich binnen de gemeente te verplaatsen per vervoermiddel
- Medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Het betreft hier de zogenaamde algemene ondersteunende voorzieningen, de individuele voorzieningen en de loketfunctie (prestatievelden 3, 4, 5 en 6). De gemeente heeft daar een ruime mate aan vrijheid in maar wordt wel geacht rekening te houden met de persoonskenmerken van de aanvrager en de capaciteit van de aanvrager om uit oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien.

Met betrekking tot de individuele voorzieningen dient de gemeenteraad een verordening op te stellen.

Verantwoording

Het college moet jaarlijks voor 1 juli op twee punten een rapportage publiceren:

1. De uitkomsten van onderzoek naar de tevredenheid van vragers van maatschappelijke ondersteuning over de uitvoering van de wet. De methode van onderzoek is tot stand gekomen na overleg met representatieve organisaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.
2. Bij ministeriele regeling aangewezen gegevens over de prestaties van gemeenten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning betreffende het voorgaande kalenderjaar.

In hoofdstuk 13 wordt op deze punten verder ingegaan.

1.4 Aanloop tot de invoering van de Wmo in Krimpen aan den IJssel

In de aanloop naar de invoering van de Wmo bestonden veel onduidelijkheden en onzekerheden. De invoering van de wet is ook enkele malen uitgesteld.

Gekozen is daarom voor een rustige en weloverwogen aanpak, waarbij allereerst is ingezet op:

1. Het formuleren van de strategische kaders voor de korte en lange termijn (Strategische kadernota, december 2005).
2. het zo goed mogelijk overnemen en invoeren van de hulp bij de huishouden (Regelgeving Wmo september 2006 en aanbesteding hulp bij het huishouden).
3. het regelen van het informatieloket (Haalbaarheidsonderzoek lokaal loket juli 2006 en bedrijfsplan lokaal loket januari 2007).
4. het organiseren van de burgerparticipatie door het instellen van het Wmo Beraad (Notitie burgerparticipatie september 2006).

In de volgende paragrafen komen visie, missie en strategische lijnen zoals uitgezet in de Strategische Kadernota aan de orde.

1.5 Visie en missie

De gemeenteraad heeft de volgende visie op de Wmo in de strategische kadernota vastgelegd:

De Wmo is een participatiewet. De filosofie achter de Wmo is:

- Hoe groter de sociale samenhang, hoe hoger de participatie
- Hoe groter de participatie, hoe groter de maatschappelijke inzet voor anderen
- Hoe groter de maatschappelijke inzet, hoe groter de zelfredzaamheid
- Zelfredzaamheid leidt tot meer MEEDOEN.

In het verlengde van deze visie is de volgende missie geformuleerd:

Elke inwoner moet kunnen meedoen in de Krimpense samenleving. Voor veel mensen gaat dat vanzelf, maar soms lukt dat meedoen niet op eigen kracht. In dat geval kunnen inwoners rekenen op ondersteuning in de vorm van collectieve of individuele voorzieningen.

Zowel in de kadernota als de uitgangspuntennotitie zijn deze visie en missie vertaald naar de volgende gemeentelijke verantwoordelijkheden:

- Het voeren van algemeen beleid dat de zelfredzaamheid van burgers vergroot, de maatschappelijke participatie van burgers aan de samenleving bevordert en de leefbaarheid van de woonomgeving vergroot.
- Daarnaast zorgt de gemeente voor individuele voorzieningen voor mensen die daarop zijn aangewezen voor deelname aan de samenleving.

1.6 Strategische lijnen

In de kadernota werden voor de langere termijn de volgende strategische lijnen vastgesteld:

Breed samenhangend beleid

Dit is:

- Samenhang tussen verschillende beleidsterreinen, beleid op verschillende terreinen wordt in samenhang met elkaar ontwikkeld.
- Er is samenhang tussen algemene en individuele voorzieningen en tussen individuele voorzieningen onderling.
- Beleid is in principe van toepassing op alle inwoners.

Dit impliceert:

- Een goed ontwikkeld lokaal sociaal beleid als kader of bril voor het (te ontwikkelen) beleid.
- Inclusief beleid: doelgroepenbeleid is tijdelijk en bedoeld om een achterstandssituatie op te heffen.
- Ketenaanpak zowel op cliëntniveau als op instellingsniveau.
- Het uitgangspunt dat het realiseren van algemene voorzieningen het verstrekken van (een deel van) de individuele voorzieningen overbodig kan maken.

De burger is zelf verantwoordelijk:

Dit is:

- De burger lost binnen diens mogelijkheden zijn eigen problemen op en is medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid van de buurt.
- De burger signaleert problemen die er zijn of dreigen te ontstaan bij naasten (familie, burens, vrienden) en doet daar ook iets mee.
- De burger verleent binnen zijn mogelijkheden ondersteuning aan naasten.

Dit impliceert:

- Een verantwoordelijke burger die mede zorgdraagt voor de leefbaarheid in zijn buurt, problemen signaleert en er iets mee doet en binnen zijn mogelijkheden ondersteuning aan naasten verleent.
- Een gemeente die regie voert, randvoorwaarden schept voor sociale infrastructuur en zorgt voor een vangnet.

Bij het nemen van verantwoordelijkheid hoort keuzevrijheid

Dit is:

- De burger heeft iets te kiezen:
 1. er zijn verschillende algemene en individuele voorzieningen en verschillende aanbieders;

2. de burger kan zelf kiezen of hij zorg in natura wil of een budget waarvoor hij zelf ondersteuning of zorg kan inkopen.
- In samenhang met de eigen verantwoordelijkheid wordt de burger door de gemeente betrokken bij beleidsformulering en vormgeving van voorzieningen.

Dit impliceert:

- Ruimte voor verscheidenheid.
- Het realiseren van een gevarieerd aanbod.
- Mogelijkheid van een 'PGB'.¹
- Actieve en gevarieerde burgerparticipatie.

1.7 Tussen kadernota en beleidsplan

Algemeen

In de periode tussen de kadernota, de uitgangspuntennotitie, het conceptbeleidsplan en dit definitieve plan is stap voor stap gewerkt aan de uitvoering van de kadernota. Zoals in paragraaf 1.4 is aangegeven heeft Krimpen aan den IJssel in eerste instantie gekozen voor een pragmatische aanpak, waarbij de nadruk lag op een zo soepel mogelijke overgang van de huishoudelijke zorg, het regelen van het advies- en informatieloket en de formele burgerparticipatie.

Op algemeen beleidsniveau hebben in de betreffende periode veel ontwikkelingen plaatsgevonden. Het ging daarbij onder andere om verbeterlagen in vernieuwing en afstemming van beleid en uitvoering op de volgende terreinen:

jeugd en onderwijs;
(gezondheids)zorg;
woonzorgzoning en
subsidiebeleid.

Deze vernieuwingen zijn op dat moment niet opgenomen in de aansturing van de Wmo of in rapportages over de Wmo. Zoals gesteld was er ten aanzien van de Wmo een bewuste keuze gemaakt de aandacht te focussen op de overname van de hulp bij het huishouden en het loket.

Met de Wmo als wet die een breed terrein beslaat en die gaat over de mogelijkheden van iedere burger om mee te doen aan het maatschappelijk verkeer, zijn voornoemde ontwikkelingen van belang. Op diverse plaatsen in dit plan zal naar deze ontwikkelingen verwezen worden zonder er diep op in te gaan.

Stand van zaken

Hieronder gaan we allereerst kort in op de stand van zaken met de strategische lijnen, zoals die in de Kadernota Wmo zijn benoemd.

Breed samenhangend beleid

Inleiding

Uitgangspunt is dat het beleid gericht is op maatschappelijke participatie, oftewel meedoen, van alle burgers. Daarbij is sprake van, zoals in de kadernota is gesteld, een algemene en een individuele component:

¹ PGB: Persoonsgebonden budget. In plaats van een door de gemeente geregelde voorziening krijgt de klant een budget om zelf zorg in te kopen.

- Het voeren van een algemeen beleid, gericht op bevordering van zelfredzaamheid van de burgers, hun maatschappelijke participatie en de leefbaarheid van hun woonomgeving. Dit beleid is gebaseerd op 'inclusie': een beleid met als uitgangspunt dat alle burgers, ook mensen met beperkingen en problemen, aan de samenleving kunnen deelnemen.
- Het leveren van individueel geïndiceerde voorzieningen van maatschappelijke zorg aan mensen die daarop zijn aangewezen voor deelname aan de samenleving. Het betreft voorzieningen die zijn afgestemd op de persoonlijke omstandigheden van het individu, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid. Individuele voorzieningen kunnen worden verstrekt aanvullend op algemene voorzieningen.

Algemene voorzieningen

Het algemene beleid is zoals hiervoor al is aangegeven verder ontwikkeld. Binnen de diverse terreinen is meer samenhang aangebracht. Genoemd kunnen worden het gezondheidsbeleid met de nota Ruimte voor Gezondheid, de integrale aanpak van de thema's wonen, zorg en welzijn voor senioren en mensen met een beperking met het Programma Woonzorgzoning 2008, de sluitende aanpak op het terrein van jeugd en inkomensondersteuning daar waar nodig op basis van de nota "Stimulering zelfredzaamheid en inkomensondersteuning". Zoals gesteld is nog niet in alle gevallen samenhang tussen de terreinen, maar wel binnen de terreinen. De regiefunctie van de gemeente kent in Krimpen aan den IJssel een extra component, doordat voor een kleine gemeente op diverse terreinen sprake is van een relatief hoog aantal betrokken instellingen. Dit heeft onder andere te maken met de keus om naast algemene voorzieningen ook voorzieningen op christelijke grondslag aan te bieden. Dit vraagt meer afstemming, maar heeft wel geleid tot een voorzieningenpakket voor en betrokkenheid van alle bevolkingsgroepen in Krimpen aan den IJssel. Vooral in het jeugdbeleid is dit van groot belang.

Individuele voorzieningen

Voor individuele voorzieningen geldt eveneens een grote mate aan keuzevrijheid. Dit betekent o.a. meer ambtelijke inzet op kwaliteitscontrole van de aanbieders. Binnen de maatwerk aanpak geldt dat zoveel mogelijk tegemoet gekomen wordt aan de wensen van de aanvrager, mits deze objectief onderbouwd kunnen worden. Daarnaast is op het niveau van de vergoedingen voor individuele voorzieningen vergeleken met veel andere gemeenten sprake van een ruimhartig beleid. De vergoedingen zijn gebaseerd op de werkelijke kosten van de voorzieningen. Er wordt geen besparingsbijdrage ingehouden op een driewielerfiets, een fiets in bijzondere uitvoering of een scootmobiel.² Bij het leerlingenvervoer worden niet de landelijke kilometergrenzen gehanteerd, maar zijn de grenzen ruimer gelegd, zodat iedereen die woonachtig is in Krimpen aan den IJssel en die op grond van de regelgeving recht heeft op vervoer, daar ook gebruik van kan maken. De indruk bestaat dat de individuele voorzieningen goed aansluiten op de bestaande algemene collectieve voorzieningen. Er is niet onderzocht in hoeverre het mogelijk is meer nadruk te leggen op algemene en collectieve voorzieningen ter vervanging van individuele voorzieningen zonder daarbij de noodzakelijke ondersteuning aan burgers die dat nodig hebben te verminderen.

² In veel gemeenten wordt op deze en andere individuele voorzieningen afkomstig uit de voormalige Wet voorzieningen gehandicapten een zogenaamde besparingsbijdrage of gebruikelijke kosten ingehouden. Een dergelijke inhouding vertegenwoordigt de waarde van de kosten van bijvoorbeeld een reguliere fiets. Ervan uitgaande dat onder gewone omstandigheden deze kosten ook zouden zijn gemaakt.

De burger is zelf verantwoordelijk

Bij de verstrekking van individuele voorzieningen wordt op dit moment de eigen verantwoordelijkheid van de burger alleen afgemeten aan de mate waarin inwonende familie zorg kan overnemen alvorens een besluit wordt genomen betreffende de hulp bij het huishouden.

Er is een scala aan ondersteuningsmaatregelen voor vrijwilligersorganisaties, van de jaarlijkse erkenningssubsidie tot regelingen voor deskundigheidsbevordering en werving van vrijwilligers. Er is geen expliciet beleid gericht op het ondersteunen van buurtinitiatieven.

Bij het nemen van eigen verantwoordelijkheid hoort keuzevrijheid

Keuzevrijheid voorzieningen

In de kadernota is deze lijn alleen uitgewerkt voor de hulp bij het huishouden. Daar is een verklaring voor.

Enerzijds heeft dit te maken met de pragmatische keuze van Krimpen aan den IJssel om bij de start van de Wmo de aandacht vooral te leggen bij de overname van de hulp bij het huishouden. Op dat moment was over die keuzemogelijkheden landelijk en in veel gemeenten een flinke discussie gaande. Veel gemeenten hebben uit oogpunt van kostenbeheersing gekozen voor een beperkt aantal aanbieders. Krimpen aan den IJssel heeft gekozen voor een ruim aanbod en scherp inkopen.

Anderzijds is het zo dat door de focus op de hulp bij het huishouden andere voorzieningen in het kader van de Wmo nog niet in beeld kwamen.

De brede keuze voor aanbieders van hulp bij het huishouden past in een traditie van Krimpen aan den IJssel om over een gevarieerd aanbod aan voorzieningen te beschikken, zoals in het algemene en doelgroepgerichte voorzieningenaanbod ook tot uitdrukking komt. Genoemd kunnen worden:

- de gesubsidieerde algemene, protestants-christelijke en reformatorische peuterspeelzalen;
- in het verlengde daarvan bestaat die keuzevrijheid ook bij de voorschoolse educatie;
- scholen kunnen voor het voor tweederde door de gemeente gefinancierde schoolmaatschappelijk werk kiezen uit de aanbieders van hun keuze;
- naast de openbare bibliotheek ondersteunt de gemeente de christelijke bibliotheek financieel.

Actieve en gevarieerde burgerparticipatie

De burgerparticipatie is in deze eerste periode voornamelijk vorm gegeven door het instellen van een Wmo Beraad. Het Wmo Beraad wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. Gemeente en Wmo Beraad zijn op onderdelen nog op zoek naar de beste vorm om optimaal van elkaars kennis gebruik te maken.

Het beleidsplan is tot stand gekomen door middel van een interactief proces. In hoofdstuk 2, paragraaf 2.2, wordt daar verder op ingegaan.

In hoofdstuk 5, bij de uitwerking van sociale cohesie en leefbaarheid (prestatievelid 1) en in hoofdstuk 8 bij de ondersteuning van vrijwilligers (prestatievelid 4) wordt verder ingegaan op burgerparticipatie als meedoen aan de samenleving en burgerparticipatie als het leveren van een bijdrage aan de samenleving.

Centraal daarbij staat hoe verbindingen tussen beleidsterreinen, maar vooral ook tussen individuele inwoners van Krimpen aan den IJssel en groepen tot stand komen. Met als doel het gemeenschapsgevoel te versterken en creatieve oplossingen te vinden op het moment dat mensen problemen ervaren bij het meedoen aan de samenleving.

1.8. Conclusies

Uit het voorgaande kan geconcludeerd worden dat stap voor stap conform de uitgezette strategische lijnen de Wmo in Krimpen is ingevoerd en verder wordt uitgewerkt. Een leerproces dat met elkaar is ingezet en waar de komende jaren nog hard aan gewerkt moet worden. Zo is een belangrijke opgave om zorg te dragen voor een verdere samenhang van activiteiten tussen de verschillende prestatievelden.

Hoofdstuk 2: Aanloop naar het Wmo-beleidsplan

2.1. Uitgangspunten voor het opstellen van het beleidsplan Wmo

In augustus 2007 stelde het college de “Uitgangspuntennotitie Wmo beleidsplan” vast. Op 13 september 2007 besprak de raadscommissie Samenleving de notitie en gaf aan dit goede uitgangspunten te vinden voor het op te stellen beleidsplan. Met de uitgangspuntennotitie werden de strategische lijnen uit de kadernota herbevestigd en als volgt samengevat:

1. Er is samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen (voorbeelden zijn de Wmo en het gemeentelijke beleid volksgezondheid, werk en inkomen, woonzorgzoning, ruimtelijke ordening).
2. Er is samenhang tussen algemene en individuele voorzieningen.
3. Inwoners zijn mede verantwoordelijk voor de leefbaarheid in hun buurt, signaleren problemen, doen daar iets mee en verlenen binnen de eigen mogelijkheden ondersteuning aan naasten.
4. Een gemeente die regie voert, randvoorwaarden schept voor de sociale infrastructuur en zorgt voor een vangnet. De gemeente kan haar doelen niet alleen bereiken en moet dus samenwerken met haar inwoners en maatschappelijke partners. De invulling van de regierol verschilt per prestatieveld en hangt af van de mogelijkheden (verantwoordelijkheden, financiën) die de gemeente op de prestatievelden tot haar beschikking heeft.

In de uitgangspunten notitie werd per prestatieveld een overzicht gegeven van de gemeentelijke doelen en middelen. Tevens werd een mogelijke beleidsinzet ten behoeve van het beleidsplan geformuleerd. Daarbij werd verwezen naar initiatieven die op afzonderlijke beleidsterreinen waren ingezet. Daarmee is gekozen voor een Wmo-beleidsplan dat ingaat op nieuwe en extra inzet die van de gemeente en partners verwacht mag worden en waarin voor het overige verwezen wordt naar bestaande beleidsnota's. In het beleidsplan worden die beleidsnota's kort aangeduid daar waar zij relevant zijn voor de te bereiken doelstellingen, maar niet volledig herhaald. Voorbeelden van dergelijke nota's zijn “Ruimte voor gezondheid”, het programma Woonzorgzoning 2008 en de herijking van het tiener- en jongerenwerk. Het reguliere beleid en de vertaling daarvan naar activiteiten en uitvoerders is in een overzicht per prestatieveld samengebracht in bijlage 2.

Deze aanpak sluit aan bij het inzicht dat met de komst van de Wmo er maar gedeeltelijk nieuwe taken voor de gemeente zijn ontstaan. De Wmo is een parapluwet waaronder een aantal bestaande wetten als de Welzijnswet en de WVG die al door de gemeenten werden uitgevoerd zijn komen te vallen. Ook de Welzijnswet ging er van uit dat de gemeente verantwoordelijk was voor het bevorderen van deelname aan de samenleving van kwetsbare groepen. Met de Wmo zijn meer kwetsbare groepen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente gekomen. De Wmo legt wel andere accenten. Daar waar de Welzijnswet vooral termen als bevorderen en stimuleren kent, gaat Wmo uit van prestaties en resultaten. Een verandering die ook meer past in de huidige tijd en aansluit bij ontwikkelingen die door gemeentes in de afgelopen jaren in gang zijn gezet in hun subsidiebeleid en programmabegrotingen. Ook in Krimpen aan den IJssel zijn bijvoorbeeld in 2007 aanzetten gegeven met een meer prestatiegericht subsidiebeleid. Daarmee wordt tevens beoogd een andere belangrijke doelstelling van de Wmo te bereiken, namelijk de omslag van aanbodgericht werken naar meer vraaggericht werken.

In onderstaand overzicht wordt per prestatieveld aangeduid of voor de gemeente met de komst van de Wmo sprake is van bestaand of nieuw beleid.

Prestatieveld	Bestaand / nieuw beleid
1. Leefbaarheid en sociale samenhang	Bestaand met nieuwe accenten (actief burgerschap)
2. Preventief jeugdbeleid	Bestaand beleid
3. Informatie, advies en cliëntondersteuning	Voor een belangrijk deel nieuw beleid
4. Vrijwilligers en mantelzorgondersteuning	Bestaand beleid (vrijwilligers) en nieuw beleid (mantelzorgondersteuning)
5. Deelname aan de samenleving	Deels bestaand beleid en deels nieuw beleid (door toevoeging van nieuwe doelgroepen en regelingen)
6. Individuele voorzieningen	Deels bestaand beleid (WVG) en deels nieuw beleid (hulp bij het huishouden)
7. Bieden van maatschappelijke zorg	Deels bestaand beleid
8. Bevorderen OGGZ	Nieuw beleid
9. Verslavingszorg	Deels bestaand beleid

Bij bestaand beleid gaat het er uiteraard om of dit beleid al Wmo-proof is. Voor een deel zal dat het geval zijn en voor een deel nog niet.

2.2. Interactief proces

In een interactief proces is de voorbereiding van het beleidsplan tot stand gekomen. Met de meest betrokken aanbieders van activiteiten en vertegenwoordigers van gebruikers zijn in vijf workshops op basis van de geformuleerde beleidsdoelen ³ knelpunten benoemd en vervolgens speerpunten voor de komende jaren aangegeven. Speerpunten konden zowel doelen als knelpunten zijn. Daarna is binnen de speerpunten op basis van de inbreng van aanbieders en gebruikers een rangorde aangebracht en zijn de drie belangrijkste uitgewerkt. Deze bijeenkomsten hebben in de maanden april en mei 2008 plaatsgevonden. Daarna is een concept beleidsplan opgesteld. Dit plan is in een aantal conferenties besproken (professionals, burgers en kerken) en aparte raadpleging van het Wmo Beraad en het Seniorenplatform heeft plaatsgevonden. In een apart verslag worden de afwegingen gegeven om het beleidsplan aan te passen. In dit beleidsplan gaan we niet meer uit van knelpunten, maar verbeterpunten.

2.3. Speerpunten en activiteiten

De opdracht waarvoor gemeenten geplaatst zijn met de invoering van de Wmo is uitdagend, maar tegelijkertijd ook omvangrijk. Er is betrokkenheid van velen nodig om de doelstellingen

³ Bij het formuleren van beleidsdoelen als input voor de workshops zijn de Uitgangspuntennotitie en de programmabegroting 2008 als uitgangspunt genomen.

te realiseren. Het zal duidelijk zijn dat daar tijd voor nodig is. In zo'n proces is het belangrijk om duidelijk te formuleren wat het einddoel is.

Duidelijk te hebben wat er al is en wat er nog moet gebeuren. Vervolgens is het van belang te formuleren welke stappen nog nodig zijn om het einddoel te bereiken. Niet in alle gevallen zal het mogelijk zijn die stappen in de komende drie jaar allemaal te realiseren. Vandaar dat er voor gekozen is om in een gezamenlijk proces, zoals in de voorgaande paragraaf is aangegeven, speerpunten te benoemen die de komende drie jaar gerealiseerd moeten worden en die speerpunten naar activiteiten te vertalen.

Hoofdstuk 3 Krimpen aan den IJssel in vogelvlucht

Krimpen aan den IJssel is een gemeente met bijna 29.000 inwoners. De komende jaren zal dit inwoneraantal, afhankelijk van nog te maken keuzes in de bouwprogramma's binnen het Centrumgebied en de Stormpolder uit kunnen groeien tot circa 31.000 inwoners. De vergrijzing in Krimpen aan den IJssel ligt boven het landelijke gemiddelde: er zijn relatief minder 20- tot 50-jarigen en meer 50- tot 80-jarigen. De gemeente heeft een Molukse gemeenschap maar telt verder relatief weinig allochtonen.

Krimpen aan den IJssel is naar verhouding een rijke gemeente. Het gemiddelde inkomen van de bevolking ligt boven het landelijke gemiddelde. De kwaliteit van de fysieke en sociale woonomgeving, groen- en speelvoorzieningen wordt over het algemeen positief beoordeeld. Er is minder sprake van overlast dan in veel andere gemeenten, terwijl ook de veiligheid positief wordt beoordeeld⁴. Hoewel Krimpen aan den IJssel enkele buurten kent die meer aandacht nodig hebben, is er geen sprake van een term als "kwetsbare wijken".

De tevredenheid met de eigen buurt is hoog: 93% van de bewoners geeft aan tevreden te zijn over het wonen in de eigen buurt. Als het gaat om prominente onderwerpen als woninginbraak, diefstal uit de auto of hondenpoep, neemt Krimpen de laatste plaats in ten opzichte van de gemeenten in de Stadsregio Rotterdam.

Dit neemt niet weg dat het aantal aangiften van vandalisme hoog is in vergelijking met de regiogemeenten (16 per 1000 inwoners). Bovendien voelt gemiddeld één op de vijf Krimpense burgers zich wel eens onveilig.⁵

Veel sociale verbanden worden gerealiseerd via de kerken, de specifiek daarbij behorende vereniging of school. Daarnaast bestaan vele andere sociale verbanden via de amateuristische kunstbeoefening, sportverenigingen of meer informele verbanden in de buurt, waar buurtbewoners met ondersteuning van de woningbouwcorporatie buurtinitiatieven ontwikkelen. Formele buurtverenigingen zijn er niet veel. Als actieve buurtverenigingen kunnen de Schildersbuurt en Bloemenbuurt worden genoemd.

Krimpen aan den IJssel heeft qua inwonersaantal nog niet de omvang van wat in bijvoorbeeld de grote steden wordt verstaan onder een wijk. Dit betekent dat bij algemene voorzieningen vaak is en wordt gekozen voor een voorziening op Krimpens niveau. Op die wijze kan betere kwaliteit gerealiseerd worden door het schaalniveau. Het garandeert ook dat de samenwerking met de ketenpartners⁶ kan worden gerealiseerd. Genoemd kunnen worden o.a. het gezondheidscentrum waar alle huisartsen, consultatiebureau, het algemeen maatschappelijk werk en GGD samenwerken en het jongerencentrum. Een overzicht van het aanbod aan voorzieningen wordt per prestatieveld gegeven in het overzicht, opgenomen als bijlage 2.

⁴ Uit: Bouwstenennota 2008 ten behoeve van de Woonvisie 2008

⁵ Uit: Veiligheidsrapportage Rotterdam-Rijnmond (2006)

⁶ Hierbij gaat het vaak om organisaties die op regionaal niveau zijn georganiseerd en werken.

Deel 2 Aan de slag

Hoofdstuk 4 Regie en samenhang

In de Wmo gaat het om de gemeentelijke maat en de samenhang tussen voorzieningen. Die maat en samenhang kunnen leiden tot een kostenbesparing zo werd bij de start van de invoering van de Wmo verondersteld, maar vooral ook tot betere dienstverlening voor die mensen die ondersteuning nodig hebben en niet op eigen kracht in de samenleving kunnen participeren. Centraal hierbij staat de regierol van de gemeente.

In Krimpen aan den IJssel is kostenbesparing bij de individuele voorzieningen niet als uitgangspunt genomen. Uitgangspunt is en blijft het aansluiten bij de wensen van de burger, mits deze objectief onderbouwd kunnen worden.

Op een groot aantal beleidsterreinen, die nu onder de Wmo vallen is de afgelopen jaren veel gebeurd. Nieuwe ontwikkelingen zijn in gang gezet, bestaande goede voorzieningen zijn verbeterd. Gewerkt is en wordt aan een duidelijker regievoering door de gemeente. Het herziene en versterkte subsidiebeleid is daarvan een voorbeeld. En zoals in paragraaf 2.1. is aangegeven: niet alles in de Wmo is nieuw. Veel behoorde al tot de verantwoordelijkheid van de gemeente. En die verantwoordelijkheid heeft de gemeente de afgelopen jaren ook duidelijk genomen. Binnen diverse terreinen zijn integrale visies tot stand gekomen of zijn in een afrondende fase. Daar waar de beleidsvisie is vastgelegd is de uitvoering opgepakt. Genoemd kunnen worden het gezondheidsbeleid, de woonzorgzoning, de woonvisie, het sportbeleid, de ondersteuning van de minima volgens het principe van zelfredzaamheid, de sluitende aanpak voor jeugd, het in gang zetten van de totstandkoming van een Centrum Jeugd en Gezin en de herijking van het tiener- en jongerenwerk. Regievoering door de gemeente in samenwerking met de belangrijkste partners staat bij al deze ontwikkelingen centraal.

Geconstateerd is al, dat ondanks de intentie tot een integrale benadering, die binnen de terreinen wel tot stand is en wordt gebracht, nog onvoldoende zichtbaar is tussen de terreinen. Soms zijn die verbanden nog niet gelegd, soms is het nog onvoldoende zichtbaar gemaakt. Dit betekent dat onvoldoende zicht bestaat of maximale winst wordt behaald uit de aanwezige voorzieningen. Hier ligt een belangrijke opdracht voor de komende jaren. Als het gaat om gemeentelijke regievoering dan kan de ontwikkeling die in het subsidiebeleid in gang is gezet niet onvermeld blijven. Er is een nieuwe subsidieverordening en subsidiebeleidskader tot stand gekomen. Deze vormen de basis voor het helder en duidelijk formuleren van subsidieovereenkomsten voor de in de gemeente gewenste voorzieningen. Hoe smarter ⁷ de overeenkomst is geformuleerd, hoe duidelijker de verantwoording kan plaatsvinden. Dit levert evaluatiegegevens op voor een beoordeling en eventuele bijsturing van beleid. Zoals gezegd, deze ontwikkeling is in gang gezet. Het vraagt extra overleg met de instellingen en extra inzet van de instellingen en ambtenaren. Een overzicht van de bestaande voorzieningen per prestatieveld is opgenomen in bijlage 2.

In de hierna volgende hoofdstukken worden de afzonderlijke prestatievelden belicht. Daarbij is er in het verlengde van de afspraken bij de Strategische Kadernota Wmo en de Uitgangspuntennotitie beleidsplan Wmo voor gekozen om binnen die terreinen te verwijzen naar relevante beleidsnota's zoals hiervoor genoemd, maar deze niet integraal in het

⁷ SMART betekent Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden

beleidsplan op te nemen. Hier gaat het om de hoofdzaken en de nieuwe accenten die voor de komende tijd zijn gewenst.

Hoofdstuk 5 Van barbecue tot burenhulp

Prestatieveld 1: Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in buurten, wijken en dorpen

5.1 Inleiding

De gemeente heeft bij dit prestatieveld veel vrijheid om lokaal invulling te geven en prioriteiten te stellen.

Bij de aanvang van de Wmo is verondersteld dat naarmate de sociale samenhang groter was, de zelfredzaamheid zou toenemen en de onderlinge hulp met als uiteindelijk resultaat dat een geringer beroep op professionele zorg gedaan zou worden en de kosten verminderen.

In de “Strategische kadernota Wet maatschappelijke ondersteuning” van december 2005 werd deze keten als volgt verwoord:

- Hoe groter de sociale samenhang in buurt/wijk/dorp; hoe hoger de participatie in de eigen buurt;
- Hoe groter de participatie; hoe groter ook de maatschappelijke inzet voor anderen en hoe groter de inzet voor anderen op het terrein van zorg;
- Hoe groter de maatschappelijke inzet voor anderen; hoe groter de zelfredzaamheid van de burgers;
- Een grotere zelfredzaamheid zal leiden tot meer “meedoen” in de samenleving.

Inmiddels is duidelijk dat er vele manieren zijn om de sociale samenhang en leefbaarheid te bevorderen. Maar om te beginnen zijn er vele opvattingen over vooral het begrip sociale samenhang. In de workshops en conferenties die gehouden zijn in de aanloop naar dit beleidsplan is dat duidelijk naar voren gekomen.

Ook in de inspraakreacties is zichtbaar dat daarover soms verschillend wordt gedacht. Belangrijk daarbij is dat in Krimpen aan den IJssel, zo is geconstateerd, er minder gevolgen ondervonden worden van de ontzuiling en individualiseringstendens die landelijk zichtbaar is. De kerken vervullen nog een belangrijke rol en er is sprake van een rijk verenigingsleven. Uit landelijk onderzoek is ook gebleken dat kerkelijke mensen tweemaal zo vaak actief zijn als vrijwilliger als niet kerkelijke.

Van barbecue tot burenhulp

Staatssecretaris Bussemaker van VWS omschreef sociale samenhang als volgt: “Het gaat over niet onverschillig staan ten opzichte van anderen, op anderen kunnen terugvallen, verbondenheid, ontmoeting, weten wie je burens zijn, iets delen en ook om kunnen gaan met cultuur- en meningsverschillen zonder met elkaar op de vuist te gaan. Sociale samenhang is dus niet altijd daleenmaarmooi.”

Toch ontkomt ook Krimpen aan den IJssel niet aan nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen, zoals tweeverdieners en langer doorwerken. Deze ontwikkelingen hebben invloed op de mogelijkheden van mensen om vrijwilligerswerk te verrichten en bestuurlijke functies te vervullen. Voor de gemeente is het van belang om met deze twee verschillende tendensen voor de toekomst rekening te houden.

In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van de eerste resultaten van de door het Ministerie van VWS ondersteunde pilotprojecten “Wmo in de buurt”.

5.2 Leefbaarheid

Leefbaarheid is de verzamelterm voor de kwaliteit van het wonen in de buurt of wijk.

Die kwaliteit wordt bepaald door het gevoel van veiligheid, de mate waarin mensen zich thuis voelen in de buurt, het oordeel over de woonomgeving en inrichting buitenruimte alsmede het oordeel over de aanwezigheid van relevante voorzieningen. In een leefbare wijk is geen plaats voor onveiligheid, vereenzaming, intimidatie, geweld en mishandeling. Bij leefbaarheid wordt ook vaak gesproken in termen *schoon, heel en veilig*.

Krimpen aan den IJssel kent voor wat in jargon heet “het grijs en groen”⁸ een stedelijke aanpak. Logisch gezien de omvang van de gemeente.

In hoofdstuk 3 is al geconstateerd dat de kwaliteit van de fysieke en sociale woonomgeving over het algemeen positief beoordeeld wordt: 93% van de bewoners geeft aan tevreden te zijn over het wonen in de eigen buurt.

5.3 Sociale samenhang

Zoals gezegd bestaan er vele definities van en opvattingen over sociale samenhang.

Daarbinnen zijn ook vele varianten te onderkennen over het belang van samenhang op buurt- of wijkniveau. Het wat geromantiseerde beeld dat buurten gemeenschappen zijn waarin mensen vanwege de geografische nabijheid op een soort vanzelfsprekende wijze samenleven en elkaar op diverse manieren bijstaan, berust weinig op objectieve gegevens. De meeste mensen (80%) denken niet op wijk- of buurtniveau, maar op het niveau van straat, flat of portiek. De sociale netwerken waarin mensen zich bewegen zijn breder en veelzijdiger dan de buurt. De buurt is voor de meeste mensen slechts in beperkte mate de vanzelfsprekende leefwereld. Voor hulp- en steunfuncties wordt grotendeels gesteund op netwerken die buurt- en wijkgrenzen overstijgen.

Pessimisten

Cultuurpessimisten vinden dat het met de sociale samenhang allemaal slechter gaat. Dat komt door de ontzuiling. Het traditionele middenveld wankelt. In plaats van lid van traditionele verenigingen, wordt gekozen voor losse ‘one-issue’ organisaties. Daardoor worden contacten tussen mensen afstandelijker en onpersoonlijker, omdat ze niet meer ingebed zijn in de dagelijkse omgeving waarinzewonenwerken

Er zijn wel verschillen vooral per leeftijdsgroep. Ouders met opgroeiende kinderen en ouderen zijn over het algemeen voor contact meer op de buurt gericht. Er zijn in onderzoek grote verschillen geconstateerd in de mate van gehechtheid aan de buurt die bewoners vertonen en als gevolg daarvan de mate van bereidheid deel te nemen aan activiteiten. Per buurt kunnen die beelden verschillen.

Optimisten

Er verandert veel, maar individualisering en sociale solidariteit hoeven elkaar niet uit te sluiten. Sociale samenhang krijgt een andere invulling en verschijningsvorm. Naast traditioneel verenigingswerk zijn er steeds meer vrijwilligers actief in een tijdelijke klus, of een paar jaar actief als buurtbemiddelaar, of speeltuinbeheerder. Sterk in opkomst zijn de een-op-een hulprelaties binnen buddy- of maatjesprojecten.

Rondom de Wmo is vaak naar voren gekomen: hoe meer sociale samenhang hoe beter. Dat is niet altijd het geval. Een sterke sociale samenhang binnen een bepaalde groep kan uitsluiting ten opzichte van anderen bewerkstelligen.

Het is belangrijk met al deze aspecten rekening te houden als het gaat om het thema sociale samenhang. Er zijn dus vele verschijningsvormen van sociale samenhang en vele aanpakken mogelijk om deze samenhang te bevorderen.

⁸ Hieronder wordt verstaan het onderhoud aan straten en stoepen (grijs) en perkjes en plantsoenen (groen).

In deze beleidsnota wordt sociale samenhang opgevat als een begrip dat bestaat uit drie onderdelen:

- Gedeelde normen: regels en omgangsvormen waarover mensen het onderling eens zijn, wat wel hoort en wat niet hoort en hoe we met elkaar omgaan;
- Feitelijk gedrag: het daadwerkelijk tonen van betrokkenheid en verbondenheid door bijvoorbeeld elkaar te groeten op straat, contact te hebben met elkaar, maar ook door samenwerken en het bieden van steun;
- De beleving: het gevoel van onderlinge verbondenheid en betrokkenheid tussen buurtbewoners in de zin van buurtbinding, identificatie met de buurt of gevoelens van saamhorigheid en vertrouwen in medebewoners.⁹

We houden er rekening mee dat, zoals in hoofdstuk 3 en paragraaf 5.1 is aangegeven, Krimpen aan den IJssel als het om sociale samenhang gaat een wat meer traditioneel karakter in de goede zin van het woord heeft. Maar tevens tendensen kent van individualisering, soms gedwongen door tijdgebrek.

Theo Roes van het SCP:
“Er zijn geen tekenen van een algemene teruggang in de hulpbereidheid, de solidariteit of het onderling vertrouwen.”

In de looptijd van dit beleidsplan kan niet alles aangepakt worden. De speerpunten en activiteiten worden daarom vooral geplaatst binnen het onderdeel “feitelijk gedrag”. Deze keus vraagt meer inzicht in de behoeften van de inwoners van Krimpen aan den IJssel. Zijn er naast Schildersbuurt en Bloemenbuurt meer buurten, waar activiteiten gewenst en/of nodig zijn. Vandaar dat naast de insteek om te komen tot een versterking van de infrastructuur voor vrijwilligersorganisaties, ook ingezet gaat worden op het verkennen van wijk- en buurtproblematiek.

5.4 Bestaande doelstellingen van beleid

In de Strategische Kadernota Wmo en in de Uitgangspuntennotitie voor de beleidsnota Wmo zijn de doelstellingen van beleid op prestatieveld 1 voor de gemeente Krimpen aan den IJssel als volgt geformuleerd:

- duidelijk krijgen welke vraag er is als het gaat om ondersteuning van de leefbaarheid en versterken van de sociale samenhang in de gemeente Krimpen aan den IJssel;
- stimuleren van een brede ontwikkeling van de jeugd (naast school);
- maatschappelijke participatie van kinderen en jongeren;
- bevorderen van de ontmoeting tussen inwoners;
- stimuleren van ontplooiing en ontspanning;
- stimuleren van het historisch besef van Krimpense burgers;
- verstevigen van sociale netwerken op wijk- en buurtniveau door meer samen te ondernemen;
- bevorderen van sport- en bewegingsactiviteiten in het algemeen en voor de jeugd in het bijzonder;
- stimuleren van de betrokkenheid van inwoners bij wijk en buurt;
- in staat stellen van de Molukse gemeenschap om optimaal te participeren in het maatschappelijk leven in Krimpen.

Anders dan bij de beleidsdoelstellingen van andere prestatievelden gaat het hier voor een deel om beleidsdoelstellingen die nog niet in uitvoering zijn gebracht. Dat betreft alle doelstellingen die betrekking hebben op buurt- en wijkniveau.

⁹ In de beeldvorming gaat dit om de wijken die bij sportevenementen oranjegekleurd zijn.

Bijstelling van die doelstellingen naar aanleiding van de conferenties en het concept beleidsplan wordt noodzakelijk geacht. De bijgestelde beleidsdoelstellingen worden bij dit prestatieveld aangetroffen onder de speerpunten.

5.5 Knelpunten

Ten aanzien van sociale samenhang en leefbaarheid in buurten en wijken zijn in de workshops die gehouden werden ter voorbereiding van het beleidsplan de volgende knelpunten gesignaleerd:

- Het beleid is tot nu toe weinig wijk- en buurtgericht, met uitzondering van de wijkcentra voor senioren en de activiteiten in het kader van de BOS-impuls en de buurtbemiddeling in het kader van het veiligheidsbeleid. Als gevolg daarvan is niet gedefinieerd wat in Krimpen onder een wijk, buurt of buurtinitiatief wordt verstaan.
- In Krimpen is geen algemene sociaal culturele instelling die samenhangende wijkinitiatieven kan stimuleren of ondersteunen. Mede daardoor ontbreekt het zicht op wensen en behoeften van buurtbewoners.
- Ontbreken van gemeentelijke instrumenten om de betrokkenheid van bewoners te verhogen.
- Lang kende Krimpen aan den IJssel slechts een buurtvereniging. Recent is een tweede opgericht.
- De individualistische en/of groepsgerichte maatschappij, waardoor het lastig is doelgroepen te bereiken.
- Er bestaat op dit moment geen subsidieregeling voor het ondersteunen van buurtinitiatieven. Dit maakt de drempel voor (de organisatie van) initiatieven hoog. Er is een tekort aan 'snel' geld en vrije ruimte in budgetten om bewonersinitiatieven te ondersteunen.
- Gemeenschappelijke ruimtes zijn niet altijd gemakkelijk toegankelijk voor buurtinitiatieven.
- De bestaande accommodaties, zoals bijvoorbeeld het Onderdak, worden niet altijd optimaal gebruikt. Door het systeem van vaste verhuur van ruimtes aan een beperkt aantal verenigingen worden de mogelijkheden van gebruik voor incidentele activiteiten door andere organisaties beperkt.
- De geslotenheid van de zuilen en de sterke controle leiden er soms toe dat bewoners zich niet willen 'laten' signaleren.
- De deelnemers aan de workshops zijn van mening dat er te weinig ontmoetingsplekken zijn in het algemeen en voor de jeugd in het bijzonder.
- Bedrijven en bedrijfsverenigingen moeten meer worden betrokken bij buurt en wijk, bijvoorbeeld in de vorm van sponsoring.
- Rechtstreekse vormen van participatie van jeugd ontbreken in de gemeente. Jeugd kent nog geen vertegenwoordiging in het Wmo Beraad. Jeugd heeft geen eigen communicatiemiddelen via een jeugdraad of internetraadpleging met de gemeente.

Het gaat hier om een zeer breed scala aan gesignaleerde knelpunten, waarbij de verschillende invalshoeken een rol spelen. Daarmee zijn deze knelpunten, anders dan bij de andere prestatievelden niet één-op-één als verbeterpunten te zien. Nader onderzoek, zoals bij de speerpunten en actiepunten ook tot uitdrukking komt, zal nodig zijn.

5.6 Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008-2010

De raadpleging van organisaties en gebruikers van de Wmo heeft, zoals hiervoor bij de inventarisatie van knelpunten al is geconstateerd, een zeer divers beeld getoond.

Enerzijds bestaat er een duidelijke behoefte aan een meer wijk- en buurtgerichte benadering dan tot nu toe in Krimpen aan den IJssel het geval is geweest. Het gaat dan vooral om het stimuleren en ondersteunen van buurtgerichte activiteiten die door bewoners zelf worden ontwikkeld: aansluiten bij bestaande ontwikkelingen en initiatieven is daarbij het devies. De vraag en behoeften van bewoners helder krijgen is daarbij van belang. Anderzijds is juist twijfel geuit over een wijk- en buurtgerichte benadering. Aangegeven is dat in Krimpen aan den IJssel sprake is van een rijk verenigingsleven en ook de kerken een belangrijke rol spelen.

Op een enkel terrein is in de afgelopen jaren een buurtgerichte benadering tot stand gekomen. Binnen het terrein van de woonzorgzoning worden wijkshouwen gehouden en zijn de vijf wijkcentra voor senioren ontwikkeld. Binnen de BOS-impuls is een buurtgerichte benadering uitgangspunt en het jongerenwerk sluit in veel gevallen al aan op buurtinitiatieven.

De volgende speerpunten zijn benoemd:

- Door middel van onderzoek de vraag van bewoners helder krijgen.
- Versterken van de sociale netwerken op buurt- en wijkniveau daar waar ze bestaan en daar waar uit onderzoek blijkt behoefte aan ondersteuning te bestaan. De gemeente treedt faciliterend op door bijvoorbeeld positieve acties en successen de (media-)aandacht te geven die zij verdienen, door de samenwerking tussen maatschappelijke partners onderling en met burgers te bevorderen en bedrijven actief bij dergelijke activiteiten te betrekken (bijvoorbeeld in de vorm van sponsoring).
- Lage drempels voor het ontwikkelen van bewonersinitiatieven. De ontplooiing van bewonersinitiatieven staat of valt bij de mogelijkheden die er zijn om van een initiatief een succes te maken. De gemeente zal in dat kader de gemeentelijke procedures die relevant zijn ten aanzien van bewonersinitiatieven evalueren om te bezien in hoeverre procedures kunnen worden verkort of vereenvoudigd. Daarnaast zal de gemeente Krimpen aan den IJssel de mogelijkheden van een fonds onderzoeken waarmee op eenvoudige wijze de benodigde (financiële) middelen ter ondersteuning van bewonersinitiatieven kunnen worden verstrekt. Tevens zal naar het accommodatiebeleid worden gekeken. Het gebruik van accommodaties voor bewonersinitiatieven zal waar mogelijk worden bevorderd om zo zelforganisatie meer mogelijk te maken, bijvoorbeeld door de huurprijzen en -voorwaarden van accommodaties aan te passen.
- In hoofdstuk 8 (prestatieveld 4) wordt nader ingegaan op de ondersteuning van vrijwilligers.

5.7 Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010

In de verschillende paragrafen van dit hoofdstuk is al aan de orde gekomen dat op het terrein van de buurtgerichte benadering het beleid in Krimpen aan den IJssel nog in de kinderschoenen staat. Het is van belang hiermee een gedegen en goede start te maken en de basisuitgangspunten de komende jaren met elkaar te verkennen.

Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Vraag en behoeften buurtbewoners in kaart brengen	Gemeente coördineert onderzoek	2 ^e helft 2009
Onderzoek naar gemakkelijker gebruik gemeentelijke accommodaties voor bewonersinitiatieven	Gemeente 2	^e helft 2008
Ontwikkelen van Opzoomer ¹⁰ Mee in Krimpen aan den IJssel	Gemeente 2010	
Ondersteunen Experiment BloemRijk in Bloemenbuurt West ¹¹	Gemeente, Qua Wonen, Zorgberaad Midden Holland	2008-2010
Onderzoek naar instellen fonds voor ondersteuning bewonersinitiatieven	Gemeente 2009	
Jeugd		
Realiseren vertegenwoordiging jeugd in het Wmo Beraad	Wmo-beraad 1	^e helft 2009
Realiseren gemeentelijke jeugdparticipatie	Gemeente 1	^e helft 2009

¹⁰ Opzomer is een term die in Rotterdam is ontstaan. Cornelis Willem Opzoomer, Rotterdammer van geboorte, was in de 19e eeuw een bekende filosoof en theoloog. De Opzoomerstraat in Het Nieuwe Westen (deelgemeente Delfshaven) is naar hem vernoemd. Eind jaren 80/begin jaren 90 ondernamen bewoners van deze straat allerlei initiatieven om zelf de leefbaarheid in hun straat te verbeteren: meer verlichting, geveltuinen en vooral beter onderling contact. In het kader van het toenmalige project Sociale Vernieuwing werd de Opzoomerstraat met succes gepromoot als 'goede voorbeeld' in Rotterdam. Al spoedig sprak men van Opzomer, een werkwoord dat nu zelfs in het woordenboek is te vinden. Zie: www.opzomer.nl.

¹¹ Dit is een speerpunt uit het programma Woonzorgzoning 2008. In de nieuwbouw Bloemenbuurt West betreft dit een experiment meergeneratiewonen met onderlinge hulp door bewoners. Dit project richt zich expliciet op de versterking van sociale cohesie in een buurt, die door een sloop- en herstructureringsproces gaat. Met hulp van extern geld wordt door het project onder leiding van Qua Wonen en Zorgberaad Midden Holland, onderzocht of een soort buurtregisseur kan worden ingezet voor het organiseren van de onderlinge betrokkenheid en de gezamenlijke activiteiten in de buurt. Het experiment loopt tot 2010, wanneer de nieuwbouw zal zijn voltooid. Daarna wordt de opzet structureel ingebed.

Hoofdstuk 6 Groeistuipen en opvoedingsonzekerheden

Prestatieveld 2: Op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden

6.1 Inleiding

Bij dit prestatieveld gaat het om op preventiegerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden. Kortom: het gaat om die situaties waar al iets aan de hand is en niet om het algemeen beleid waarbij voorziening worden gerealiseerd die er toe bijdragen, dat het goed blijft gaan met de grote groep jongeren waar het goed mee gaat.

Minister van Jeugd en Gezin, mr. A. Rouvoet:
“Ik wil met u een nieuwe slag maken als het gaat om preventie en vroegsignalering. Als problemen bij een kind en het gezin eerder worden onderkend, als eerder ondersteuning en hulp worden ingeschakeld, kunnen we veel ellende voorkomen.”

In het Collegeprogramma 2006 – 2010 heeft het uitgangspunt “jeugd heeft de toekomst” geleid tot een aantal speerpunten van beleid.

In de programmabegroting 2008 zijn de uitgangspunten voor het jeugdbeleid in het algemeen vertaald naar vier programmalijnen:

1. Een goed begin
2. Zorg en begeleiding
3. Brede ontwikkeling naast school
4. Een schoolcarrière op maat.

In de afgelopen jaren zijn veel ontwikkelingen op afzonderlijke programma's in gang gezet. Met de opstelling van de agenda Jeugd en Onderwijs wordt samenhang aangebracht in de algemene en preventieve jeugdvoorzieningen.

Bij prestatieveld 2 gaat het vooral om de programmalijnen “Een goed begin” en “Zorg en begeleiding”, omdat in die programmalijnen vooral de preventieve zorg aan de orde komt indien sprake is van problemen. De overige twee programma's hebben een meer algemeen karakter en daarin komen vooral die voorzieningen voor waar iedereen gebruik van kan maken, juist ook om te voorkomen dat problemen ontstaan. Die voorzieningen vinden we vooral terug in prestatieveld 1, sociale cohesie en leefbaarheid.

In dit prestatieveld, waar het dus gaat om die voorzieningen die gericht zijn op hulp bieden in een zo vroeg mogelijk stadium, speelt de regionale component een heel belangrijke rol. Veel specifieke voorzieningen worden regionaal aangestuurd, zoals de jeugdzorg, of aangeboden - dan weliswaar gesubsidieerd door de gemeente - vanuit een regionaal werkende instelling. Voorbeelden daarvan zijn het project Pak je Kans, het schoolmaatschappelijk werk, het opvoedpunt. Het stadsregionale programma Ieder Kind Wint (IKW), ontstaan naar aanleiding van de problematiek rondom Gessica (ook wel het Maasmeisje genoemd), speelt bij jeugdzorg en deze voorzieningen een belangrijke rol.

6.2 Doelstellingen van beleid

Als verlengde van de ontwikkelingen van de afgelopen jaren zijn ten aanzien van het preventieve jeugdbeleid de volgende doelstellingen vastgelegd:

- Alle kinderen moet gezond en veilig kunnen opgroeien in een veilige omgeving;
- Het jonge kind moet een goede basis hebben voor de start van het basisonderwijs. Het ontmoeten van andere kinderen, het stimuleren van ontwikkeling en het inspelen op achterstanden staat daarbij centraal. Het bestrijden van taalachterstanden bij jonge kinderen heeft prioriteit. 70% van de “doelgroepkinderen” van 2,4 tot 4 jaar wordt bereikt met voorschoolse educatie.
- Opvoeden is primair een taak van ouders, maar soms is ondersteuning noodzakelijk. Alle ouders kunnen met opvoedvragen terecht bij een herkenbaar en laagdrempelig punt in de gemeente.
- Professionals moeten in staat zijn beginnende problemen bij kinderen en jongeren te signaleren en gericht actie te ondernemen om risico's te beperken en te beheersen.
- Er moet tijdige en adequate hulp geboden worden.
- Voorzien in een sluitende aanpak zodat geen jeugdigen tussen wal en schip vallen.

6.3 Verbeterpunten

Ondanks het feit dat de afgelopen jaren een flinke inzet is gepleegd op het structureren en op niveau brengen van de voorzieningen wordt een flink aantal verbeterpunten ervaren, zowel ambtelijk als door de professionals. Genoemd worden:

- De beschikbaarheid van voldoende kwantitatieve gegevens van zowel de regionale als lokale instellingen om de juiste en meest passende vorm van ondersteuning in te zetten op het moment dat zich problemen voordoen bij het opvoeden;
- De beschikbaarheid van voldoende kwalitatieve gegevens (en methodes om te meten) als het gaat om het meten van de resultaten van de ingezette middelen;
- Sociale kaart in die zin dat instellingen goed van elkaar weten wie wat doet, wie waarvoor verantwoordelijk is en welke mogelijkheden er binnen een instelling zijn voor een aanbod;
- Ondanks alle gemaakte afspraken over deelname aan netwerken en uitwisselen van gegevens houdt niet iedereen zich altijd aan die afspraken. Deze afspraken zijn belangrijk voor het overleg om te komen tot een aanbod op maat voor jeugdigen met problemen;
- Nog onvoldoende betrokkenheid van ouders bij bepaalde voorzieningen zoals de voorschoolse educatie;
- Onvoldoende inzicht of alle kinderen met een taalachterstand daadwerkelijk worden bereikt.
- Op landelijk niveau word gewerkt aan het terugbrengen van de AWBZ tot de kern waarvoor ze is bedoeld. In dat kader zijn de regels met betrekking tot de indicaties psychosociaal in het kader van de ondersteunende begeleiding algemeen aangescherpt. Dit heeft gevolgen voor de ondersteuning van gezinnen met problemen. Deze vorm van begeleiding betreft volgens de thuiszorg in Krimpen aan den IJssel in 85% van de gevallen dergelijke gezinnen, zo bleek uit de inbreng tijdens de workshops. Landelijk wordt dit verder uitgewerkt tussen rijk en de VNG. Daarnaast zal Krimpen aan den IJssel informatie nodig hebben over de daadwerkelijke situatie in de gemeente.

6.4 Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008-2010

Een aantal preventieve basisvoorzieningen als opvoedingsondersteuning en schoolmaatschappelijk werk zijn in overleg met het professionele veld de afgelopen twee jaar op niveau gebracht. Een opschalingsstelsel van lichte hulp naar zwaarder ingrijpen is ingang gezet. Afstemming wordt gevonden via de multidisciplinaire teams, het GOSA-overleg en de regie van de GOSA-regisseur. De voorbereidingen voor het inrichten van een centrum voor Jeugd en Gezin zijn samen met de kernpartners ingang gezet. De ingezette weg wil de gemeente vasthouden en verbeteren. Speerpunten daarbij zijn:

- tijdige en adequate hulp;
- betrokkenheid ouders;
- positieve insteek: met de meeste kinderen gaat het goed en dit moet zo blijven. Wanneer het minder goed gaat met kinderen wordt uitgegaan van en aangesloten bij dat waar het kind goed in is en zijn/haar kracht ligt;
- duidelijke regierol van de gemeente en het elkaar kennen. De gemeente als marktmeester die zorgt dat iedereen van elkaar weet wat elke organisatie doet en activiteiten op elkaar aansluit. Behoeft bestaat aan een duidelijke overlegstructuur en zonodig regelmatige conferenties om richting en activiteiten in gezamenlijkheid verder uit te werken.
- De veranderingen in de AWBZ waarbij geen indicaties psychosociaal in de ondersteunende begeleiding meer mogelijk zijn, leggen zo geeft het rijk ook aan, de problemen en oplossingen bij de gemeenten. Het rijk en de VNG zullen hierover nog met een publicatie komen, om gemeenten voor te bereiden op hun verantwoordelijkheid voor de nieuwe doelgroepen.

6.6. Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010

Naast voortzetting van het bestaande programma zijn voorgaande speerpunten in het volgende activiteitenprogramma vertaald:

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Regie Evt. Registratiegegevens	Opzetten agenda jeugd en onderwijs Inclusief overlegstructuur	Gemeente 2008/2009	
	conferentie jeugdbeleid	Gemeente 2009	
		Gemeente/organisaties jaarlijks	
Een goed begin	Uitbreiden voorschoolse educatie	Gemeente/peuterspeelzaalorganisaties	2008
	Betrokkenheid ouders m.n. bij voorschoolse educatie	Organisaties	
Zorg en begeleiding	Aanstellen vaste GOSA-regisseur	Gemeente 2008	
	Opzetten CJG	Gemeente en organisaties	2009
	Onderzoek situatie door wegvallen indicatie psychosociaal in onderst. begeleiding van de AWBZ.	Gemeente, thuiszorgorganisaties, Jeugdzorg, Jeugdplein	2 ^e helft 2008
	Formuleren aanpak		

Hoofdstuk 7: Lokaal Loket

Prestatieveld 3: Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

7.1 Inleiding

Veel inwoners weten wel van het bestaan van de Wmo, maar ervaren pas wat deze inhoudt als ze, voor zichzelf of voor mensen uit hun omgeving, op zoek gaan naar informatie, advies of ondersteuning.

Met het geven van informatie en advies wordt bedoeld op activiteiten die alle inwoners de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning.

Onder cliëntondersteuning wordt verstaan de ondersteuning van cliënten bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Dit gaat in die zin verder dan informatie en advies en richt zich op mensen die voor een vraag of situatie staan die zodanig complex is voor de desbetreffende persoon, dat deze dit niet zelf of met zijn omgeving kan oplossen.

Hieraan wordt uitvoering gegeven door de inrichting van een lokaal loket: een laagdrempelige (gemeentelijke) voorziening die informatie, vraagverheldering, advies, bemiddeling en ondersteuning biedt tot individuele voorzieningen op het terrein van wonen, zorg en welzijn.

In Krimpen aan den IJssel bestaan op dit moment twee fysieke loketten. Een bij de gemeente, en een bij het Meldpunt. Sprake is van een zodanige afstemming dat op dit moment de vraag al reist.

Binnen de gemeente is sprake van een verdere uitwerking van de dienstverlening aan de burger en wordt een publieksbalie ontwikkeld, waar ook het loket voor de Wmo-vragen zal worden ondergebracht.

7.2 Doelstellingen van beleid

Doelstelling is het versterken van de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van alle inwoners door het bieden van cliëntondersteuning bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem; het in stand houden van (een) Wmo-loket(ten), dat de toegang is tot algemene en individuele voorzieningen.

Uitgangspunt voor het loket is: "Niet de klant reist, maar zijn vraag". De klant hoeft in principe maar eenmaal naar één van de loketten, er is geen aanmelding op diverse plekken nodig.

7.3 Verbeterpunten

Bij de voorbereiding voor het opstellen van het beleidsplan zijn de volgende knelpuntenesignaleerd:

Informatie en advies

- Een volledige digitale sociale kaart is in Krimpen aan den IJssel nog niet beschikbaar.
- Een betere samenwerking tussen het gemeentelijke loket en het loket bij het Meldpunt Informele Zorg.
- Samenwerking tussen Wmo-loket en te ontwikkelen Centrum voor Jeugd en Gezin verdient aandacht;

- Centrale informatiepunten voor hulpverleners en ondersteuners over Wmo en AWBZ ontbreken.

Cliëntondersteuning

- Niet alle burgers met vragen, behoeften en problemen komen bij een (e-)loket
- Een seniorenadviseur als begeleider van vrijwilligersproject voor huisbezoeken senioren om meer zicht te krijgen op hulpbehoevende zorgmijders en mantelzorgers in een kwetsbare positie ontbreekt. Het betreft hier vaak mensen die zich niet melden bij een loket of fysiek en geestelijk niet over die mogelijkheden beschikken.
- Ontbreken van onafhankelijke ondersteuning voor cliënten bij klachtenbehandeling hulp bij het huishouden en vraaggestuurd vervoer.¹²
- Een brede ondersteuning vanuit gezondheidszorg en geestelijke gezondheidszorg is nog onvoldoende beschikbaar.

7.4 Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008-2010

Voor de komende jaren worden de volgende speerpunten vastgesteld:

- Meer bekendheid geven aan het uitgangspunt: de vraag reist, niet de klant.
- De gemeente neemt meer regie als het gaat om het opsporen van zorgmijders.
- De gemeente neemt meer regie over het gehele proces van intake, zorgtoewijzing en -uitvoering.¹³

7.5 Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010

De speerpunten vertalen zich naar de volgende activiteiten:

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Zorgmijders	Doel(groep)gerichte informatie via folder	Gemeente/ partners	2009
	Onderzoeken op welke wijze de functie van het lokaal Zorgnetwerk versterkt kan worden als centraal meldpunt voor hulpverleners en ondersteuners.	Gemeente en partners	2010
	Versterken buurtactiviteiten (zie prestatieveld 1) ¹⁴	Gemeente/ partners	2009
	Ontwikkelen van Opzoemer Mee in Krimpen aan den IJssel (zie prestatieveld 1)	Gemeente 2010	
	Aanstellen seniorenadviseur o.a. als begeleider van een vrijwilligersproject voor huisbezoeken senioren	Gemeente/Meldpunt	2009
Regievoering gemeente	De integrale aanpak zoals die geldt voor de voormalige WVG-voorzieningen werkt goed. Onderzocht gaat worden op welke wijze deze aanpak uitgebreid kan worden naar andere individuele voorzieningen	Gemeente 2009	

¹² In juli 2008 is in overleg tussen gemeente en Wmo Beraad en Seniorenplatform een nieuwe regeling tot stand gekomen en direct in gebruik genomen.

¹³ Op dit moment verloopt voor de hulp bij het huishouden de indicatiestelling via het CIZ, vervolgens gaat conform de contracten van de gemeente met de zorgaanbieders een "wegbereider" op huisbezoek en vindt afstemming met eventuele AWBZ-voorzieningen langs deze weg plaats.

¹⁴ Er wordt vanuit gegaan dat bij versterking van de buurtstructuur risicovolle zorgmijders sneller in beeld komen.

Hoofdstuk 8: Cement van de samenleving

Prestatieveld 4: het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

8.1 Inleiding

In “Voor elkaar, beleidsbrief mantelzorg en vrijwilligers, meedoen in optima forma” wordt gesteld: “Vrijwilligers en mantelzorgers dragen in belangrijke mate bij aan de zelfredzaamheid en participatie van anderen. En: dragen bij aan verbinding, aan het vergroten van de onderlinge betrokkenheid en sociale samenhang in onze maatschappij. Vrijwilligerswerk en mantelzorg bieden burgers de mogelijkheid tot ontmoeting, tot het opdoen van contacten. Dat gebeurt niet alleen binnen bestaande sociale verbanden. Het ontstijgt ook de grenzen daarvan, bijvoorbeeld wanneer vrijwilligers zich als maatje inzetten voor mensen met een beperking, voor kinderen die extra aandacht kunnen gebruiken of voor nieuwkomers die graag gezelschap krijgen om zich thuis te maken in Nederland.” Krimpen aan den IJssel sluit zich aan bij deze insteek, maar brengt wel differentiatie aan.

In het voorgaande worden mantelzorg en vrijwilligerswerk in één adem benoemd. In beide situaties gaat het om onbetaalde inzet voor een ander. Er is echter een groot onderscheid. Een mantelzorger heeft een persoonlijke band met degene aan wie hij of zij mantelzorg verleent. Een vrijwilliger in de zorg “werkt” vaak binnen een (grote) professionele organisatie waar ondersteuning geboden kan worden. Terwijl een vrijwilliger (activiteitenbegeleider of bestuurslid) van een vereniging zonder betaalde krachten een hele organisatie en activiteiten draaiend houden.

Het is van belang om bij het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers van dit onderscheid uit te gaan. Hieronder worden de begrippen mantelzorg en vrijwilligers nog wat nader uitgewerkt.

Mantelzorg is langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt aangeboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt. Passende steun maakt mogelijk mantelzorg vol te kunnen blijven houden, ook wanneer het een groot beslag op de tijd en een hoge fysieke en emotionele inzet vraagt.

Vrijwilligers, zo wordt vaak gezegd, vormen het cement van de samenleving. Zij spelen een belangrijke rol vooral op het terrein van prestatieveld 1, sociale samenhang en leefbaarheid.

Vrijwilligers hebben vaak behoefte aan ondersteuning bij het organiseren van hun activiteiten, het werven van vrijwilligers of het op sterkte brengen van hun bestuur.

Van de volwassen Nederlanders heeft in 2007 44% vrijwilligerswerk gedaan. De meesten doen dat voor een sportvereniging. Mannen en vrouwen doen vrijwel even vaak vrijwilligerswerk, maar voor andere soorten organisaties. Zo doen mannen vooral vrijwilligerswerk voor een sportvereniging of voor de kerk of moskee, terwijl vrouwen eerder kiezen voor vrijwilligerswerk op school of in de verzorging.

Het grootste aandeel vrijwilligers is te vinden onder 35-44 jarigen. Verder zijn bewoners van het platteland vaker actief als vrijwilliger dan stedelingen. Ook zijn er meer vrijwilligers te vinden onder de hoger opgeleiden dan onder de lager opgeleiden.

Op het terrein van de mantelzorg gaat het Ministerie van VWS nog verdere ondersteuning bieden aan gemeenten.

Er zullen basisfuncties uitgewerkt worden die minimaal in gemeenten aanwezig zouden moeten zijn. En verder wordt een vierjarig actieprogramma ontwikkeld voor een kwaliteitsimpuls voor de lokale ondersteuning. Ten behoeve van het actieprogramma zullen ook extra middelen ter beschikking worden gesteld.

8.2 Doelstellingen van beleid

Mantelzorg

Doelstelling is het mantelzorgers mogelijk te maken hun zorg te blijven geven of voort te zetten. Dit wordt gerealiseerd door het faciliteren, ondersteunen en ontlasten van mantelzorgers of het oplossen van problemen en het tegemoet komen aan behoeften van mantelzorgers. Concreet wordt ingezet op het geven van informatie, advies en doorverwijzing, het bieden van respijtzorg, het organiseren van lotgenotencontact, het oplossen van knelpunten in de combinatie arbeid-mantelzorg en het bieden van ondersteuning bij coördinatie en regelwerk rondom de zorg.

Vrijwilligerswerk

Doelstelling is het vrijwilligers mogelijk te maken vrijwilligerswerk te verrichten en het faciliteren van vrijwilligersorganisaties. De vrijwilliger bestaat niet, er zijn vele verschillende soorten vrijwilligerswerk: vrijwilligers in de zorg, vrijwilligers in besturen, vrijwilligers voor het organiseren van activiteiten bij de scouting, sportclub of zangvereniging. Er is een sterke samenhang met prestatieveld 1, leefbaarheid en sociale samenhang. Naast financiële ondersteuning en ondersteuning door middel van het beschikbaar hebben van betaalbare accommodaties, wordt door het faciliteren van deskundigheidsbevordering de infrastructuur versterkt.

8.3 Verbeterpunten

Vrijwilligerswerk

De infrastructuur voor het ondersteunen van het vrijwilligerswerk is onvoldoende.

Mantelzorg

- Er bestaat onvoldoende zicht op de mantelzorgers in een kwetsbare situatie (risico van overbelasting). Bij diverse organisaties zijn de signalen wel bekend, maar die worden nog onvoldoende gekoppeld. De vraag is of het Steunpunt voldoende als mantelzorgmakelaar functioneert.
- Binnen gemeente ontbreken de zwaardere vormen van respijtzorg.

8.4 Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008-2010

Mantelzorgers	Meer zicht op de mantelzorgers in kwetsbare situatie. Dat kan door de ketenregie te versterken.
	Meer zicht op mantelzorgers in een kwetsbare situatie kan vooral ook bereikt worden door het invoeren van huisbezoeken en voor de coördinatie daarvan een seniorenadviseur bij het Meldpunt aanstellen (zie ook prestatieveld 3)
	Vergroten bereik onder mantelzorgers
	Profileren ondersteuningsaanbod
	Respijtzorg in kaart brengen
Vrijwilligers	Versterking infrastructuur ondersteuning vrijwilligers

8.5 Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Vrijwilligers	Notitie ondersteuning algemeen vrijwilligerswerk ¹⁵	Gemeente 2009	
Mantelzorg	Afspraken betreffende versterking ketenregie mantelzorg	Gemeente/Meldpunt Afspraken	2008 Uitvoering 2009
	Afspraken over profilering ondersteuningsaanbod	Gemeente/Meldpunt Afspraken	2008 Uitvoering 2009
	Realiseren signalerend huisbezoek ¹⁶	Gemeente/Meldpunt	• Beleidsstandpunt gemeente 2008 • Uitvoering Meldpunt 2009

¹⁵ Deze notitie is toegezegd bij de vaststelling van de notitie mantelzorgondersteuning in december 2006

¹⁶ Het advies over de 75+ huisbezoeken en de aanstelling van de seniorenadviseur is al vele malen o.a. als uitkomst van het project Ouderenproof. Seniorenplatform en Wmo-beraad dringen al enige tijd op de aanstelling en invulling hiervan aan. Het ontbreken hiervan is ook als knelpunt bij prestatieveld 3 naar voren gekomen. Gekozen wordt voor de neutralere term Signalerend huisbezoek om duidelijk te maken dat andere groepen met beperkingen van deze diensten gebruik kunnen maken.

Hoofdstuk 9: Tafel gedekt

Prestatieveld 5: Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem

9.1 Inleiding

Door middel van het bieden van een breed scala van algemene voorzieningen wordt gestreefd naar participatie van kwetsbare groepen in de samenleving. Dat begint met algemene maatregelen of doelgroepgerichte voorzieningen en maatregelen, zoals de maatregelen ter verbetering van de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare ruimten binnen het programma woonzorgzoning, inkomensondersteuning, het uitvoeren van preventieactiviteiten in het kader van volksgezondheid, het organiseren van sociaal culturele activiteiten en ondersteunende service- en welzijnsdiensten (ook wel haal- en brengdiensten genoemd).

9.2 Doelstellingen van beleid

1. Elke inwoner moet kunnen participeren in de Krimpense samenleving ongeacht zijn of haar beperkingen.
2. De gemeente creëert voorwaarden om participatie aan de samenleving mogelijk te maken en te stimuleren door middel van het faciliteren of ondersteunen van doelgroepgerichte diensten of maatregelen, zoals bijvoorbeeld de op ontmoeting gerichte wijkcentra voor senioren, de Belbus, Tafeltje dekje, de formulierenbrigade etc.

9.3 Verbeterpunten

- Er is onvoldoende zicht of het aanbod van sociaal-culturele voorzieningen voor ontmoeting voor mensen met beperkingen voldoende is.
- Het ontbreekt aan inzicht of sprake is van een voldoende aanbod van activiteiten voor de doelgroep mensen met een verstandelijke beperking.
- Tegelijk met de invoering van verantwoordelijkheid voor de hulp bij het huishouden heeft de gemeente de verantwoordelijkheid en budget ontvangen voor voormalige AWBZ subsidieregelingen “Diensten bij wonen met Zorg”, CVTM-regeling en preventie OGGZ. Wel worden voor deze twee regelingen subsidies voor diensten verstrekt. Duidelijke subsidiecriteria ontbreken echter nog. De middelen uit de CVTM-regeling worden mede op basis van de notitie “Gemeentelijke ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers in de zorg” (december 2006) ingezet voor uitvoering van het Steunpunt Mantelzorg. Dit is vastgelegd in de budgetovereenkomst met het Meldpunt, de uitvoerder van het Steunpunt.
- Er bestaat onvoldoende zicht of het aanbod in de keten van prestatieveld 1 (algemeen) naar 5 (algemeen specifiek) naar 6 (specifiek/individueel) voldoende samenhang vertoont.¹⁷ Zicht daarop kan pas worden verkregen als meer uitwerking is gegeven aan prestatieveld 1 vooral betreffende bewonersinitiatieven.

¹⁷ Al eerder in dit plan is geconstateerd dat op veel terreinen sprake is van een ruimhartig en breed aanbod aan collectieve doelgroepgerichte voorzieningen voor mensen met beperkingen en individuele voorzieningen. In veel gevallen ontbreekt het zicht op de samenhang van de voorzieningen.

9.4 Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008-2010

Voormalig AWBZ regelingen	Duidelijke criteria en normen voor subsidiering
Ketenregie	Zicht op de samenhang tussen algemene voorzieningen, doelgroepgerichte voorzieningen en individuele voorzieningen

9.5 Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010

Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Opstellen beleidsregels voormalig AWBZ subsidies diensten bij wonen met zorg en collectieve preventie OGGZ	Gemeente	2008
In kaart brengen samenhang voorzieningen van algemeen, doelgroepgericht naar individueel	Gemeente	2009

Hoofdstuk 10: Rolstoel, traplift, interieurverzorging

Prestatieveld 6: Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer

10.1 Inleiding

De verstrekking van specifieke, op de persoon toegesneden voorzieningen, die aan de behoeften van het individu zijn aangepast. ook wel individuele voorzieningen genoemd.

Vaak wordt ervan uitgegaan dat vooral dit prestatieveld betrekking heeft op het compensatiebeginsel in de wet. In artikel 4 wordt aangegeven dat de gemeente in ieder geval voorzieningen aanbiedt die mensen in staat stellen:

- Een huishouden te voeren.
- Zich te verplaatsen in en om de woning.
- Zich binnen de gemeente te verplaatsen
- Medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Cliënttevredenheid: Uit landelijk onderzoek blijkt dat 85% van de cliënten van mening is dat voldoende of neutraal rekening is gehouden met zijn of haar behoeften aan uren hulp bij de huishouding. Ruim 90% van de ondervraagden geeft aan dankzij inzet van de gemeenten langer zelfstandig te kunnen blijven wonen en meedoen aan de samenleving. Voor de hulp bij het huishouden wordt een 8,1 gegeven.

Dit betreft woon- en vervoersvoorzieningen en de verstrekking van rolstoelen en huishoudelijke verzorging, maar ook de collectieve doelgroepgerichte voorzieningen uit het vorige hoofdstuk.

Het gemeentelijke beleid is gericht op maatwerk, komt tegemoet aan de wensen van diegenen die voorzieningen nodig hebben, voorzover dit objectief onderbouwd kan worden en is ruimhartig in haar vergoedingsbeleid. Verstrekkingen en vergoedingen zijn gerelateerd aan het inkomen van het individu. Daarnaast is vooral bij hulp bij het huishouden een grote mate aan keuzevrijheid voor gebruikers gerealiseerd.

10.2 Doelstellingen van beleid

1. Elke inwoner moet kunnen participeren in de Krimpense samenleving. De gemeente creëert voorwaarden om participatie aan de samenleving mogelijk te maken en te stimuleren.
2. Indien de collectieve doelgroepgerichte voorzieningen niet (meer) voldoende zijn worden zgn. individuele voorzieningen verstrekt. Daarbij is de vraag van de klant uitgangspunt, maar moet het besluit objectief onderbouwd kunnen worden.

10.3 Verbeterpunten

In de voorbereiding op het beleidsplan zijn de volgende verbeterpunten geconstateerd:

- Een tijdlang uitvoeringsproblemen bij de verstrekking van hulp bij het huishouden wegens personele problemen bij vooral de grootste zorgaanbieder hulp bij het huishouden Vierstroomzorging;

- mogelijkheid van cumulatie inkomensafhankelijke bijdragen Wmo in relatie tot eigen bijdrageregeling AWBZ;
- afstemming automatisering gemeente - indicatiesteller;
- de verschillende financieringsstromen en toekenning- en toelatingsvoorwaarden maken afstemming van de voorzieningen noodzakelijk. Ketenbenadering Wmo ,
Zorgverzekeringswet en AWBZ zou aanpak verbeteren.

10.4 Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008-2010

Een deel van de gesignaleerde knelpunten is niet beïnvloedbaar door de gemeente, omdat sprake is van wettelijke regelingen. Ten aanzien van de individuele voorzieningen is geconstateerd dat, behoudens de problemen met de aanbieders voor hulp bij de huishouding, geen knelpunten bestaan bij de verstrekking van die voorzieningen, ook niet in de afstemming met uit de AWBZ verstrekte voorzieningen of diensten. Dit komt mede doordat na de indicatiestelling door het CIZ met de zorgaanbieders de afspraak bestaat dat zij met behulp van een zogenaamde wegbereider thuis op onderzoek gaan en afspraken maken met de klant. Indien daaruit voortvloeit dat meer hulp nodig is dan vooraf is aangegeven, dan volgt bijstelling van de indicatie.

Bij de gemeente bestaat de wens om op termijn een deel van de indicaties zelf te doen en daarbij een efficiencywinst te boeken.

10.5 Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010

Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Handhaven keuzevrijheid voorzieningen	gemeente doorlopend	
Ketenbenadering voormalige WVG voorzieningen inzetten voor andere individuele voorzieningen	gemeente 2009	
Kwaliteit zorginstellingen bewaken	gemeente doorlopend	

Hoofdstuk 11 Maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid

Prestatievelden 7,8 en 9

- maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld;
- het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen;
- het bevorderen van verslavingsbeleid.

11.1 Inleiding

Maatschappelijke opvang, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) en ambulante verslavingszorg zijn in de Wmo ingedeeld in de prestatievelden 7, 8 en 9. Deze beleidsterreinen hebben een sterke relatie met elkaar en de grenzen zijn moeilijk te trekken.

De doelgroep waar deze prestatievelden zich op richten zijn kwetsbare inwoners van Krimpen aan den IJssel en meer specifiek dak- en thuislozen, mensen met (chronische) psychische klachten, slachtoffers van huiselijk geweld en mensen met een verslavingsproblematiek.

De uitvoering van de prestatievelden 7, 8 en 9 ligt zowel op regionaal als op lokaal niveau. Op regionaal niveau is de gemeente Rotterdam aangewezen als centrumgemeente. Rotterdam ontvangt van het Ministerie van VWS geld voor de uitvoering van taken op de prestatievelden 7, 8 en 9 voor haar eigen gemeente én de regiogemeenten. Daarnaast is de gemeente Rotterdam als centrumgemeente niet alleen verantwoordelijk voor de uitvoering van taken, maar ook voor de beleidsvorming en regie in regionaal verband. De uitvoerende diensten zijn de GGD Rotterdam Rijnmond en SoZaWe.

De prestatievelden omvatten de volgende activiteiten:

Maatschappelijke opvang (prestatieveld 7) omvat het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door één of meerdere problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Het betreft dak- en thuislozenopvang, vrouwenopvang en het beleid ter bestrijding van huiselijk geweld.

De gemeente Rotterdam is als centrumgemeente verantwoordelijk voor dak- en thuislozen opvang evenals vrouwenopvang (inclusief crisisopvang).

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ, prestatieveld 8)) omvat de volgende activiteiten:

- het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg,
- het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen,
- het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen
- en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg.

Door de collectieve preventie OGGZ op te nemen in de Wmo (voorheen Wet collectieve preventie volksgezondheid) is het mogelijk preventie van (ernstige) psychosociale problemen, het opsporen en verwijzen naar de zorg en de opvang in samenhang uit te voeren.

Ambulante verslavingszorg (prestatieveld 9) betreft hulpverlening, gericht op verslavingsproblemen en preventie van verslavingsproblemen, inclusief activiteiten in het kader van bestrijding van overlast door verslaving.

De gemeente Rotterdam is als centrumgemeente verantwoordelijk voor de coördinatie van de ambulante verslavingszorg.

11.2 Doelstellingen van beleid

Wij streven er naar alle personen die behoren tot de specifieke doelgroepen van deze prestatievelden zodanig te ondersteunen dat zij kunnen blijven participeren in de samenleving zonder overlast te geven aan andere burgers.

Wij vinden het noodzakelijk dat er voldoende (maatschappelijke) opvang georganiseerd is voor inwoners van Krimpen aan den IJssel die al in de problemen zijn gekomen. Het is nog beter te voorkomen dat mensen in problemen komen.

Daarvoor is preventie in de vorm van voorlichting en signalering noodzakelijk.

Voorlichting richt zich op meerdere aspecten. Ten eerste voorlichting over de oorzaken van probleemsituaties, zodat mensen sneller eventuele symptomen herkennen. Ten tweede over de mogelijkheden om hulp te krijgen en in het uiterste geval opvang.

Bij signalering gaat het erom dat de omgeving van mensen die slachtoffer worden van huiselijk geweld, verslaving of anderszins, dit tijdig herkent en aan de bel trekt.

11.3 Verbeterpunten

- Meer inzicht krijgen in de problematiek en de doelgroep van de Wmo prestatievelden 7, 8 en 9.
- In 2007 is slechts 10 van de 111 meldingen van huiselijk geweld bij de politie doorgemeld aan het Lokaal Zorgnetwerk.
- De ondersteunende en activerende begeleiding uit de AWBZ uitgevoerd door de thuiszorg zal op termijn ook onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten komen. Daarop vooruitlopend zijn de criteria voor de toewijzing van deze vormen van zorg aangescherpt. Dit heeft gevolgen. In hoofdstuk 6, bij prestatieveld 2 wordt dit verder uitgewerkt.
- Betere afstemming tussen centrumgemeente en regiogemeenten, door:
 - inventarisatie sociale kaart van (regionale) voorzieningen met als doel eventuele witte vlekken in het voorzieningenaanbod op te sporen en op te lossen. Wie is waar verantwoordelijk voor?
 - Hoe vaak wordt door inwoners van de regiogemeenten gebruik gemaakt van de voorzieningen van de centrumgemeente? Welke budgetten horen daarbij?

11.4 Wat willen we bereiken: Speerpunten 2008-2010

Huiselijk geweld	Inzicht in de oorzaak van het relatief hoge aantal meldingen huiselijk geweld
	Inzicht waarom slechts een heel klein percentage meldingen bij het Lokaal Zorgnetwerk wordt aangemeld
Ondersteunende en activerende begeleiding thuiszorg	Inzicht in de omvang van deze vormen van zorg in Krimpen aan den IJssel (zie hoofdstuk 6, prestatieveld 2)
Cliënt en de specifieke problematiek van de cliënt centraal stellen	Adequate zorg

11.5. Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Huiselijk geweld	Onderzoek naar relatief hoog aantal meldingen huiselijk geweld	Coördinator lokaal zorgnetwerk	2009
	Onderzoek naar redenen voor niet doormelden lokaal zorgnetwerk	Coördinator lokaal zorgnetwerk	2e helft 2008
Cliënt centraal	Regie en faciliteren overlegvormen	Gemeente	
	• Verzamelen gegevens • Cliënten betrekken bij beleid • Verduidelijken producten • Voorlichting in de buurt	Zorginstellingen	

Deel 3 Burgerparticipatie, verantwoording en nieuwe ontwikkelingen

Hoofdstuk 12 Burgerparticipatie

12.1 Inleiding

Burgerparticipatie kent in de Wmo literatuur vele vormen. Burgerparticipatie als “meedoen” aan de samenleving. Vaak gaat het dan om de mate van ondersteuning die een inwoner van Krimpen aan den IJssel met beperkingen krijgt om het meedoen mogelijk te maken. Meedoen mogelijk maken is vaak niet alleen afhankelijk van formele professionele zorg, maar juist ook van informele vrijwillige zorg. Het gaat dan om een vrijwillige bijdrage van inwoners van Krimpen aan den IJssel, een bijdrage aan de samenleving. In het kader van dit beleidsplan worden deze vormen, om spraakverwarring te voorkomen, niet opgevat als burgerparticipatie. Het zijn de vormen die in hoofdstuk 5 aan de orde zijn gekomen als belangrijke motor bij sociale cohesie en leefbaarheid. In hoofdstuk 8, waar mantelzorg en de inzet van vrijwilligers aan de orde is, gaat het om een belangrijke bijdrage bij de maatschappelijke deelname van kwetsbare groepen burgers. Bij al deze vormen waarmee zelfredzame burgers zich inzetten voor kwetsbare burgers in hun directe omgeving of sociale verbanden in stand houden in vele vormen, wordt bijgedragen aan de leefbaarheid van Krimpen aan den IJssel. En vooral ook aan de vormgeving van krimpen aan den IJssel als sociale gemeenschap. In die hoofdstukken zijn voorstellen gedaan op welke wijze die vormen van vrijwillige bijdrage aan de Krimpense samenleving de komende jaren kan worden uitgebouwd.

Daarnaast kent de Wmo een aantal formele verplichtingen op het terrein van burgerparticipatie. Deze zijn in hoofdstuk 1, paragraaf 1.3 op een rij gezet. In dit hoofdstuk gaat het om die formele vormen van burgerparticipatie en de wijze waarop de gemeente daaraan vorm heeft gegeven. In het kader van dit beleidsplan gebruiken we de term burgerparticipatie voor deze formele vorm van participatie.

12.2 Voorbereiding beleidsplan

In paragraaf 2.2. is aangegeven op welke wijze de voorbereiding vorm heeft gekregen en hoe uitvoerende organisaties en vertegenwoordigers van belangbehartigers door middel van workshops zijn betrokken bij de voorbereiding van het beleidsplan. Ondanks de hoge tijdsdruk kan gesteld worden dat sprake was van vijf inspirerende bijeenkomsten, waarin constructief is samengewerkt .

Het conceptbeleidsplan heeft een uitgebreid inspraaktraject gekend (een bijeenkomst voor de professionals, een avondbijeenkomst voor de inwoners van Krimpen aan den IJssel en een aparte bijeenkomst met de kerken).

Op basis van de uitkomsten van deze bijeenkomsten en de schriftelijke inspraakronde is een apart verslag gemaakt en zijn afwegingen gemaakt voor het wel of niet overnemen van de aangedragen punten.

Conform de verplichtingen in de wet is het plan separaat voorgelegd en besproken met het Wmo Beraad.

12.3 Vertegenwoordiging van gebruikers

Zoals in hoofdstuk 1 is aangegeven dat de wet de gemeente verplicht vertegenwoordigers van gebruikers te raadplegen. Om die doelgroepen te raadplegen heeft de gemeente op basis van de in oktober 2006 vastgestelde notitie burgerparticipatie in februari 2007 formeel het Wmo Beraad ingesteld. Het Wmo Beraad kent een brede samenstelling vanuit de doelgroep inwoners, inwoners met een functiebeperking, kerken, mantelzorgers en vrijwilligers in de zorg, cliëntenraden en senioren. Op dit moment ontbreekt nog een vertegenwoordiging vanuit de doelgroepen jeugd en geestelijke gezondheidszorg. Bij de oprichting van het Wmo Beraad is het platform gehandicaptenbeleid opgeheven. Het Seniorenplatform is in 2006 opgericht als opvolger van Advies 50+ en beschikt over ambtelijke ondersteuning en een eigen budget voor het organiseren van bijeenkomsten en het raadplegen van de achterban.

12.4 Verbeterpunten

Zoals hiervoor al is aangegeven ontbreken twee belangrijke doelgroepen in de samenstelling van het Wmo Beraad. Dat is voor de gemeente een lastig knelpunt, omdat daarmee twee belangrijke aspecten van de Wmo bij haar formele adviesorgaan niet voldoende onder de aandacht komt.

Uit landelijk onderzoek blijkt verder dat 80% van de ondervraagde gebruikers van de Wmo niet bekend zijn met het lokale Wmo Beraad. En dus niet weten in hoeverre dat beraad haar belangen goed behartigd. In Krimpen aan den IJssel is nog geen klanttevredenheidonderzoek gedaan. Van belang wordt geacht om onderzoek te doen naar de bekendheid van het Krimpense Wmo Beraad bij de achterban van het beraad. Het Wmo Beraad beschikt over ambtelijke ondersteuning. Een beperking voor het Wmo Beraad vormt het feit dat zij niet beschikt over een eigen budget. Onderzocht zou moeten worden in hoeverre hiertoe mogelijkheden bestaan, zonder dat dit leidt tot een dubbeling met de activiteiten van het Seniorenplatform

12.5 Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Wmo beleidsplan	Publieksversie beleidsplan	Afd. communicatie	2008
Samenstelling Wmo Beraad	Uitbreiden Wmo Beraad met doelgroep jeugd en geestelijke gezondheidszorg	Wmo Beraad	2008
Bekendheid Wmo Beraad bij achterban	Klanttevredenheidonderzoek Wmo Beraad	Wmo Beraad en gemeente	Overleg in 2008 Uitvoering in 2009
	Onderzoek mogelijkheden eigen budget Wmo Beraad	Gemeente en Wmo Beraad	2009

Hoofdstuk 13 Handhaven en verbeteren van de kwaliteit van voorzieningen en verantwoording

13.1 Inleiding

Zoals in paragraaf 1.3 aan de orde is geweest kent de wet voor gemeenten een aantal verplichtingen op het terrein van het borgen van de kwaliteit in de vorm van het onderzoeken van de klanttevredenheid bij de gebruiker van Wmo voorzieningen. Daarnaast bestaat er bij de gemeente zelf behoefte een goede bewaking op de voortgang van dit beleidsplan te realiseren. Hieronder worden daartoe verschillende instrumenten aangegeven die daarvoor zullen worden ingezet.

13.2 Rapportage prestatiegegevens

Jaarlijks moet voor 1 juli aan het Ministerie van VWS verantwoording worden afgelegd over een aantal aspecten van de uitvoering van de Wmo. Jaarlijks moet aan de raad en Krimpense burgers verantwoording worden afgelegd via een klanttevredenheidonderzoek. Deze twee rapportages wil de gemeente combineren. De eerste rapportage zal worden uitgebracht in de eerste helft van 2009.

Ter voorbereiding daarop zal, conform de verplichting in de wet, in de tweede helft van 2008 met het Wmo Beraad worden overlegd over de methode van onderzoek.

Bij deze rapportage zal tevens een voortgangsrapportage worden gevoegd over de uitvoering van de actiepunten.

13.3 Bewonersenquête

Diverse organisaties waar de gemeente mee samenwerkt, zoals o.a. Qua Wonen, voeren regelmatig bewonersonderzoeken uit, buurtmonitors e.d. Onderzocht zal worden in hoeverre samenwerkende partijen zelfstandig of in samenwerking dergelijke onderzoeken plannen en uitvoeren, zodat de resultaten daarvan beter kunnen worden benut als beleidsbasis voor de gemeente. Het streven is het onderzoek is voor 1 januari 2009 af te ronden.

Deze gegevens kunnen behulpzaam zijn bij het verder uitwerken van de meer buurtgerichte benadering in Krimpen aan den IJssel.

13.4 Prestatiegerichte subsidieovereenkomsten

Veelal zijn het de door de gemeente gesubsidieerde instellingen die door de gemeente geformuleerde beleidsdoelstellingen uitvoeren. De basis voor die uitvoering is neergelegd in een beschikking en subsidieovereenkomst. In 2007 is de Algemene Subsidieverordening en het Subsidiebeleidskader vernieuwd. Beide documenten vormen de basis voor de gesprekken met de instellingen over de uitvoering van de met de gemeente overeengekomen prestaties. Daarbij is voor een deel van de instellingen nog een verbeter slag te maken.

Voor de bewaking van het subsidieproces is een bewakingsysteem en managementinformatiesysteem ingevoerd.

13.5 Evaluatie beleidsplan

Het college zal een tussentijdse voortgangsrapportage van het Beleidsplan Wmo (mid term review) aanbieden aan de gemeenteraad. Dankzij deze evaluatie kan tijdig rekening worden gehouden met ontwikkelingen in het veld en kan worden voorzien in aanvullingen. De evaluatie zal in het vierde kwartaal 2009 aan de raad worden gezonden. Deze evaluatie zal een bijdrage leveren aan de actualisering van het Beleidsplan Wmo van 2011.

13.6 Jaarlijkse evaluatie met Wmo Beraad

De jaarlijkse beleidsvorming en -uitvoering zal jaarlijks op de agenda worden gezet van het Wmo Beraad. Dit zal samenvallen met de rapportages, zoals aangegeven in paragraaf 13.2.

13.7 Dienstverlening door de Gemeente

In het kader van verbetering van dienstverlening door de gemeente zullen interne servicenormen worden ontwikkeld op het gebied van de Wmo. Het loket in het Publiekscentrum, belast met de uitvoering van de Wmo taken, zal aangewezen worden voor de uitvoering hiervan. Per kwartaal wordt aan het college gerapporteerd over de stand van zaken. De eerste rapportage zal verschijnen na de vaststelling van bedoelde servicenormen en de implementatie daarvan. Hiermee kan voorbereidend worden gestart in het derde kwartaal 2008.

13.8 Dienstverlening door derden

Bij het sluiten van contracten met zorgaanbieders van dienstverlening en huishoudelijke hulp is kwaliteitsmeting van belang. In de contracten zijn rapportageverplichtingen opgenomen. Aan de hand van gegevens van het Steunpunt Informele Zorg (ondergebracht bij het Meldpunt) en de zorgaanbieders zal worden gestreefd naar integraal inzicht in afhandeling van bezwaarschriften en klachten, afwikkeling van prestatieafspraken en financiële rapportages. Aan de cliëntenraden van deze organisaties zal worden verzocht om terzake te adviseren aan het Wmo Beraad.

Hiermee wordt gestart vanaf het tweede kwartaal 2008.

13.9 Wat gaan we doen: Activiteiten 2008-2010

Acties	Uitvoerder	Wanneer
Overleg over onderzoeksmethode klanttevredenheidonderzoeken met Wmo Beraad	Gemeente en Wmo Beraad	2 ^e helft 2008
Uitvoering 1 ^e klanttevredenheidonderzoek (alleen individuele voorzieningen)	Gemeente 1	2 ^e helft 2009
Uitvoering klanttevredenheidonderzoek	Gemeente	Jaarlijks vanaf 2010
Voortgangsrapportage over uitvoering actiepunten beleidsplan	Gemeente	jaarlijks
Onderzoek naar samenwerking bij diverse bewonersenquête's	Gemeente Vóór	1-1-2009
Evaluatie uitvoering Wmo-beleidsplan met Wmo Beraad op	Gemeente	jaarlijks

basis rapportage gegevens		
Meer controle op contractuele rapportage zorgaanbieders individuele voorzieningen Wmo	Gemeente 2	^e kwartaal 2008
Samenvoegen gegevens afhandeling bezwaarschriften, klachten, uitvoering prestatieafspraken en financiële gegevens	Gemeente 1	^e rapportage begin 2009

Hoofdstuk 14 Nieuwe ontwikkelingen

14.1 Invoering huishoudelijke hulp vanaf 2007

De effecten van de invoering van de Wmo vanaf 1 januari 2007 zijn nog niet bekend of er wordt al gesproken over verdere wijzigingen. Wij zetten in op een heldere monitoring in de tweede helft van 2008, zodat de lokale effecten alsnog onderwerp kunnen zijn van overleg betreffende noodzakelijke bijstellingen binnen de huidige kaders van de wet.

De invoering van de Wmo op het onderdeel hulp bij het huishouden heeft geleid tot een lokale Zorgcatalogus. Hierin zijn de zorgaanbieders opgenomen waaruit de belanghebbenden in onze gemeente een keuze kunnen maken. Omdat de grootste zorgaanbieder tijdelijk problemen had met leveren, wat wij betreuren, zijn de financiële effecten op termijn niet duidelijk geworden. Wel is bekend dat het kabinet met maatregelen komt zoals nieuwe subsidieregelingen om de sociale- en arbeidsmarkteffecten beter te reguleren.

Ook werkt het kabinet met een voorgenomen wetswijziging op korte termijn aan de verbetering van de rechtspositie van de zorgvragers, in relatie tot zorg in natura respectievelijk huishoudelijke zorg door zelfstandigen (voorheen alfahulp). De keuzemogelijkheden voor de zorgvragers worden vergroot: men kan kiezen uit zorg in natura, een persoonsgebonden budget of zelfstandige huishoudelijke hulp. Tegen deze achtergrond hebben de gemeenten de garantie gevraagd om de ingezette financiering van rijkswege pas vanaf 1 januari 2010 aan te passen, rekening houdend met de financiële effecten vanaf de invoering.

De aangegeven landelijke wijzigingen zullen leiden tot aanpassing van de Krimpense regelgeving, waarin het voorliggende beleidsplan nog niet kan voorzien. Bij al deze wijzigingen blijft de ruime mate aan keuzevrijheid die in Krimpen bestaat ten aanzien van de keuze van zorgaanbieders uitgangspunt.

14.2 Wijziging regeling voor chronisch zieken en gehandicapten

Het kabinet komt ook met een nieuwe regeling voor chronisch zieken en gehandicapten. De bestaande regeling voor buitengewone uitgaven zal per 1 januari 2009 komen te vervallen. Het gaat om extra uitgaven voor zorgkosten, inclusief de eigen bijdrage AWBZ. Ontwikkeld zal worden een nieuwe forfaitaire regeling, uitgekeerd door het CAK (Centraal Administratie Kantoor). De huidige fiscale regeling wordt beperkt tot specifieke uitgaven (uitvoering Belastingdienst). Deze wijzigingen zullen, indien overgenomen, het noodzakelijk maken om de voorlichtende taak van de gemeente te intensiveren. Het is niet uitgesloten dat ook de Krimpense regelgeving moet worden aangepast.

14.3 Verdergaande decentralisatie van AWBZ

Met de Wmo is niet alleen de beweging ingezet om burgers beter te laten deelnemen aan de samenleving. Ook heeft voorop gestaan de verdere decentralisatie naar gemeenten van diverse zorgvormen, die vanouds onder de AWBZ vallen.

Sterker nog, er zijn ook adviesorganen zoals de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ), die op 31 januari 2008 adviseerde om de AWBZ geheel af te schaffen.

Bekend is dat ook de SER op 18 april 2008 een advies heeft uitgebracht over de AWBZ waaruit blijkt dat de kwaliteit van de zorg moet worden verhoogd, de kosten beheersbaar gemaakt en het draagvlak gegarandeerd. Volgens de SER is er aanleiding:

- Om de herstelgerichte zorg over te hevelen naar de Zorgverzekeringswet (ZVW).
- Om de sociale hulp- en dienstverlening uit de AWBZ (d.w.z. ondersteunende en activerende begeleiding) over te hevelen naar de gemeenten.
- Om de beleidsrichting voor de lange termijn nader te bepalen.

Hieruit blijkt wel dat de herverkaveling van AWBZ, ZVW en Wmo nog verder onderwerp zal zijn van studie en mogelijk nieuwe wetgevingstrajecten. Daar waar noodzakelijk zal de gemeente nieuw beleid ontwikkelen.

14.4 Overige lokale wijzigingen

Ook voortschrijdend inzicht betreffende een samenhangend lokaal Wmobeleid zal ongetwijfeld inspireren om verdere wijzigingen door te voeren, waarmee nieuwe knelpunten worden opgevangen wat nieuwe activiteiten noodzakelijk maakt.

Met de hier besproken onderdelen zal, bij voldoende relevantie, het voorliggende Beleidsplan 2008-2010 worden aangevuld via afzonderlijk uit te brengen specifieke nota's, indien een integrale aanpak in latere jaren niet kan worden afgewacht.

Actieplan “Samen doen”, Wmo-beleidsplan Krimpen aan den IJssel 2008-2010

Prestatieveld 1: Het bevorderen van leefbaarheid en sociale samenhang in buurten, wijken en dorpen

Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Vraag en behoeften buurtbewoners in kaart brengen	Gemeente coördineert onderzoek	2 ^e helft 2009
Onderzoek naar gemakkelijker gebruik gemeentelijke accommodaties voor bewonersinitiatieven	Gemeente 2	^e helft 2008
Ontwikkelen van Opzoomer Mee ¹⁸ in Krimpen aan den IJssel	Gemeente 2010	
Ondersteunen Experiment BloemRijk in Bloemenbuurt West ¹⁹	Gemeente, Qua Wonen, Zorgberaad Midden Holland	2008-2010
Onderzoek naar instellen fonds voor ondersteuning bewonersinitiatieven	Gemeente 2009	
Jeugd		
Realiseren vertegenwoordiging jeugd in het Wmo Beraad	Wmo Beraad	1 ^e helft 2009
Realiseren gemeentelijke jeugdparticipatie	Gemeente 1	^e helft 2009

¹⁸ Opzoomeren is een term die in Rotterdam is ontstaan. Cornelis Willem Opzoomer, Rotterdammer van geboorte, was in de 19e eeuw een bekende filosoof en theoloog. De Opzoomerstraat in Het Nieuwe Westen (deelgemeente Delfshaven) is naar hem vernoemd. Eind jaren 80/begin jaren 90 ondernamen bewoners van deze straat allerlei initiatieven om zelf de leefbaarheid in hun straat te verbeteren: meer verlichting, geveltuinen en vooral beter onderling contact. In het kader van het toenmalige project Sociale Vernieuwing werd de Opzoomerstraat met succes gepromoot als 'goede voorbeeld' in Rotterdam. Al spoedig sprak men van Opzoomeren, een werkwoord dat nu zelfs in het woordenboek is te vinden. Zie: www.opzoomeren.nl.

¹⁹ Dit is een speerpunt uit het programma Woonzorgzonerings 2008. In de nieuwbouw Bloemenbuurt West betreft dit een experiment meergeneratiewonen met onderlinge hulp door bewoners. Dit project richt zich expliciet op de versterking van sociale cohesie in een buurt, die door een sloop- en herstructureringsproces gaat. Met hulp van extern geld wordt door het project onder leiding van Qua Wonen en Zorgberaad Midden Holland, onderzocht of een soort buurtregisseur kan worden ingezet voor het organiseren van de onderlinge betrokkenheid en de gezamenlijke activiteiten in de buurt. Het experiment loopt tot 2010, wanneer de nieuwbouw zal zijn voltooid. Daarna wordt de opzet structureel ingebed.

Prestatieveld 2: Op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en ouders met problemen met opvoeden

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Regie	Opzetten agenda jeugd en onderwijs Inclusief overlegstructuur	Gemeente 2008/2009	
Zonodig	conferentie jeugdbeleid	Gemeente 2009	
Registratiegegevens		Gemeente/organisaties jaarlijks	
Een goed begin	Uitbreiden voorschoolse educatie	Gemeente/peuterspeelzaalorganisaties	2008
	Betrokkenheid ouders m.n. bij voorschoolse educatie	Organisaties	
Zorg en begeleiding	Aanstellen vaste GOSA regisseur	Gemeente 2008	
	Opzetten Centrum Jeugd en Gezin	Gemeente en organisaties	2009
	Onderzoek naar de situatie in Krimpen door het wegvallen van de indicatie psychosociaal in de ondersteunende begeleiding van de AWBZ. Op basis van onderzoek een aanpak in Krimpen formuleren.	Gemeente, thuiszorgorganisaties, Jeugdzorg, Jeugdplein	2 ^e helft 2008

Prestatieveld 3: Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Zorgmijders	Doel(groep)gerichte informatie via folder	Gemeente/ partners	2009
	Onderzoeken op welke wijze de functie van het lokaal Zorgnetwerk versterkt kan worden als centraal meldpunt voor hulpverleners en ondersteuners.	Gemeente en partners	2010
	Versterken buurtactiviteiten (zie prestatieveld 1)	Gemeente/ partners	2009
	Ontwikkelen van Opzoomer Mee in Krimpen aan den IJssel (zie prestatieveld 1)	Gemeente 2010	
	Realiseren signalerend huisbezoek voor senioren en zorgmijders.	Gemeente/Meldpunt	2009
Regievoering gemeente	De integrale aanpak zoals die geldt voor de voormalige WVG voorzieningen werkt goed. Onderzocht gaat worden op welke wijze deze aanpak uitgebreid kan worden naar andere individuele voorzieningen	Gemeente 2009	

Prestatieveld 4: Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Vrijwilligers	Notitie ondersteuning algemeen vrijwilligerswerk	Gemeente 2009	
Mantelzorg	Afspraken betreffende versterking ketenregie mantelzorg	Gemeente/Meldpunt Afspraken	2008 Uitvoering 2009
	Afspraken over profilering ondersteuningsaanbod	Gemeente/Meldpunt Afspraken	2008 Uitvoering 2009
	Realiseren signalerend huisbezoek	Gemeente/Meldpunt	• Beleidsstandpunt gemeente 2008 • Uitvoering Meldpunt 2009

Prestatieveld 5: Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem

Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Opstellen beleidsregels voormalig AWBZ subsidies diensten bij wonen met zorg en collectieve preventie OGGZ	Gemeente	2008
In kaart brengen samenhang voorzieningen van algemeen, doelgroepgericht naar individueel	Gemeente	2009

Prestatieveld 6: Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer

Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Handhaven keuzevrijheid voorzieningen	Gemeente doorlopend	
Ketenbenadering WVG voorzieningen inzetten voor andere individuele voorzieningen	Gemeente 2009	
Kwaliteit zorginstellingen bewaken	Gemeente doorlopend	

Prestatievelden 7, 8 en 9

- maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld;
- het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen;
- het bevorderen van verslavingsbeleid.

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Huiselijk geweld	Onderzoek naar relatief hoog aantal meldingen huiselijk geweld	Coördinator lokaal zorgnetwerk	2009
	Onderzoek naar reden voor niet doormelden lokaal zorgnetwerk	Coördinator lokaal zorgnetwerk	2e helft 2008
Cliënt centraal	Regie en faciliteren overlegvormen	Gemeente	
	• Verzamelen gegevens • Cliënten betrekken bij beleid • Verduidelijken producten • Voorlichting in de buurt	Zorginstellingen	
Ondersteunende en activerende begeleiding	Onderzoek naar de situatie in Krimpen door het wegvallen van de indicatie psychosociaal in de ondersteunende begeleiding van de AWBZ. Op basis van onderzoek een aanpak in Krimpen formuleren.	Gemeente, Thuiszorgorganisaties, Jeugdzorg, Jeugdplein	2 ^e helft 2008

Burgerparticipatie

Programmalijn	Activiteit	Uitvoerder	Jaar
Samenstelling Wmo Beraad	Uitbreiden Wmo Beraad met doelgroep jeugd en geestelijke gezondheidszorg	Wmo Beraad	2008
Bekendheid Wmo Beraad bij achterban	klanttevredenheidonderzoek Wmo Beraad	Wmo Beraad en gemeente	Overleg in 2008 Uitvoering in 2009
	Onderzoek mogelijkheden eigen budget Wmo Beraad	Gemeente en Wmo Beraad	2009

Waarborgen kwaliteit en verantwoording

Acties	Uitvoerder	Wanneer
Overleg over onderzoeksmethode klanttevredenheidonderzoeken met Wmo Beraad	Gemeente en Wmo Beraad	2 ^e helft 2008
Uitvoering 1 ^e klanttevredenheidonderzoek (alleen individuele voorzieningen)	Gemeente 1	1 ^e helft 2009
Uitvoering klanttevredenheidonderzoek	Gemeente	Jaarlijks vanaf 2010
Voortgangsrapportage over uitvoering actiepunten beleidsplan	Gemeente jaarlijks	
Onderzoek naar samenwerking bij diverse bewonersenquête's	Gemeente	Vóór 1-1-2009
Evaluatie uitvoering Wmo-beleidsplan met Wmo Beraad op basis rapportage gegevens	Gemeente	jaarlijks

Meer controle op contractuele rapportage zorgaanbieders individuele voorzieningen Wmo	Gemeente	2 ^e kwartaal 2008
Samenvoegen gegevens afhandeling bezwaarschriften, klachten, uitvoering prestatieafspraken en financiële gegevens	Gemeente	1 ^e rapportage begin 2009

Bijlage 1 WETTELIJKE VERPLICHTINGEN BETREFFENDE HET BELEIDSPLAN

De wetgever heeft de gemeente met betrekking tot de Wmo-beleidsplannen een aantal verplichtingen opgelegd. Hieronder worden die met vermelding van het artikel nummer in de wet kort weergegeven.

- a. Artikel 3: Meerjarig(e) beleidsplan(nen)
 - De raad stelt één of meer plannen vast die richting geven aan besluitvorming van het college betreffende maatschappelijke ondersteuning.
 - Het plan wordt ten hoogste voor een periode van vier jaar vastgesteld.
 - Het plan bevat de hoofdzaken van beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning.
 - Het plan omvat in ieder geval:
 - Gemeentelijke doelstellingen op de 9 prestatievelden.
 - Hoe het samenhangende beleid betreffende maatschappelijke ontwikkeling wordt uitgevoerd en welke acties in de planperiode worden ondernomen.
 - Welke resultaten de gemeente in de planperiode wil behalen.
 - Welke maatregelen het college neemt om de kwaliteit te borgen over de wijze van uitvoering.
 - Welke maatregelen de gemeenteraad en college nemen om diegenen aan wie maatschappelijke ondersteuning wordt verleend, keuzevrijheid te bieden met betrekking tot activiteiten van maatschappelijke ondersteuning.
 - Op welke wijze gemeenteraad en college zich hebben vergewist van de behoeften van kleine doelgroepen.
- b. Artikel 11: Betrekken inwoners en belanghebbenden bij voorbereiding van beleid:
 - De gemeente betreft inwoners en in de gemeente belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen bij de voorbereiding van het beleid op een wijze zoals is voorzien in de verordening op basis van artikel 150 van de gemeentewet, oftewel de vigerende gemeentelijke inspraakverordening.
 - Inwoners en belanghebbenden zijn vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen te doen.
 - College verstrekt informatie ter uitvoering van de twee hiervoor genoemde punten.
 - Het college stelt zich bij de voorbereiding van het plan op de hoogte van de belangen en behoeften van inwoners die dat niet goed zelf kenbaar kunnen maken.
- c. Artikel 12: Stukken bij voordracht aan raad
 - Voorafgaande aan een voorstel aan de raad over het beleidsplan wordt advies gevraagd aan de gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van gebruikers van de Wmo (In de Krimpense context dus het Wmo-beraad).
 - Motivering over de wijze waarop de belangen en behoeften van die inwoners die dat niet goed zelf kenbaar kunnen maken gewogen zijn.

Procesverplichtingen Inspraak in Krimpen aan den IJssel

Aan de orde zijn de verplichtingen, zoals neergelegd in de artikelen 11 en 12 van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

a. Inspraak

De Krimpense verordening verwijst voor de procedure van inspraak naar afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. In het geval van het beleidsplan Wmo betekent dit:

- dat het ontwerp besluit ter inzage moet worden gelegd;
- dat het ontwerp besluit 6 weken ter inzage ligt vanaf het moment van bekendmaking;
- in geval sprake is van meerdere belanghebbenden het ontwerp besluit wordt toegezonden aan de belanghebbenden;
- schriftelijke en mondelinge zienswijzen kunnen binnen een termijn van 6 weken na bekendmaking van het ontwerp besluit ingediend worden;
- er wordt verslag gedaan van hetgeen mondeling naar voren is gebracht.

Met betrekking tot het eindverslag gelden de volgende verplichtingen neergelegd in artikel 5 van de “Verordening inzake de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van het gemeentelijke beleid worden betrokken (inspraakverordening)” ingegaan op 1 maart 2006:

1. Ter afronding van de inspraak maakt het bestuursorgaan een eindverslag op.
2. Het eindverslag bevat in elk geval:
 - a. Een overzicht van de gevolgde inspraakprocedure.
 - b. Een weergave van de zienswijzen die tijdens de inspraak mondeling of schriftelijk naar voren zijn gebracht.
 - c. Een reactie op de zienswijzen, waarbij met redenen omkleed wordt aangegeven op welke punten al dan niet tot aanpassing van het beleidsvoornemen wordt overgegaan.
3. Het bestuursorgaan maakt het eindverslag op de gebruikelijke wijze openbaar.
4. De burgemeester vermeldt het eindverslag in zijn burgerjaarverslag.

Bijlage 2: Overzicht voorzieningen per prestatieveld

	Prestatieveld	Algemene doelen	Gemeentelijke doelen/beleid	Partners
1	Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten	- Burgers meer bij de wijk betrekken - Sociale samenhang en onderlinge ontmoeting realiseren - Civil society; inzet van naaste omgeving	Brede School - actieve deelname van kinderen aan de samenleving - goede dagindeling bieden - achterstanden wegnemen - competenties vergroten Open jeugd- en jongerenwerk maatschappelijke participatie van kinderen en jongeren (0-19 jaar) door ambulante accommodatiegebonden jeugd- en jongerenwerk Georganiseerd jeugd- en jongerenwerk maatschappelijke participatie van kinderen en jongeren door het instandhouden en stimuleren jeugdverenigingen (jeugdsubsidies) BOS-impuls (4-19jarigen) - verbeteren sportdeelname en gezondheid - terugdringen overlast hanggroepen - vraaggericht aanbod sport en bewegen - verbeteren samenwerking organisaties - verbeteren sociale redzaamheid Molukse jongeren - onderzoek-/monitoringsinstrument ontwikkelen Bibliotheekwerk: in standhouden basis bibliotheek Muziekschool: Inwoners in staat stellen kennis te nemen van kunstzinnige (muzikale)vorming Musea: Leveren een bijdrage aan de identiteit van de inwoners uit Krimpen aan den IJssel e.o. Ontmoetingsruimte De Tuyter: Bijdrage aan de leefbaarheid door ontmoeting en andere activiteiten. Cultureel Programma	Gemeente, Via Futura, scholen, onderwijs, welzijnsinstellingen, verenigingen, organisaties op het gebied van jeugd en jongeren Gemeente, Stichting Jeugdwerk Gemeente: jeugdbeleid Verenigingen met of zonder doel Gemeente, sportverenigingen, scholen voor voortgezet onderwijs Bibliotheek Overige bibliotheek Muziekschool Streekmuseum, Moluks Huis De Tuyter (gemeente) De Tuyter(gemeente)

			Minderheidsgroepen, w.o. Molukkers in staat stellen d.m.v. het organiseren van activiteiten optimaal te participeren in het maatschappelijk leven en Ondersteuning Molukse gemeenschap: Faciliteren van de Molukse gemeenschap bij het opheffen van door de gemeenschap geconstateerde knelpunten.	Diverse Molukse instelling
			Amateurverenigingen: Het stimuleren van activiteiten op het gebied van amateurkunst en cultuur.	Muziekvereniging / IJssel Diverse verenigingen
			Lokale omroep	LOK
			Openlucht sportaccommodaties: Sportieve voorzieningen dragen belangrijk bij aan de leefbaarheid in de gemeente. De basis van het beleid is het in standhouden van het voorzieningenniveau en de bevordering van goede toegankelijkheid (en betaalbaarheid) van de voorzieningen.	Gemeente
			Overdekte sportaccommodaties: Zie boven	Gemeente
			Overdekt zwembad: Zie boven	Gemeente
			Woonzorgzoning: 1. Door-ontwikkeling vijf wijkcentra voor senioren 2. Project Bloemrijk; realisatie meergeneratiewoningen in nieuwbouw Bloemenbuurt-West 3. Verbeteracties openbare ruimte en leefomgeving Projectondersteuning algemeen Sportbeleid	1. Gemeente, Qua Wonen, 2. Qua wonen, Zorgberaad Gemeente, bewoners(organ 3. Gemeente, Qua Wonen
			In gebruik geven accommodaties	Hulsebosch Advies e.a. Gemeente
			Evenementen	Gemeente
			Evenementen	Diverse
			Inzet buurtbemiddeling bij conflicten	Gemeente, FactorG
			Seniorenplatform: advisering gemeente en eigen activiteiten	Gemeente, seniorenplatform

	2	Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden	- Signalering, toeleiden naar en - wegwijs maken in het - hulpaanbod - Pedagogische hulp en - coördinatie van zorg - Gezinsondersteuning - (opvoedingsondersteuning)	Voorpostfunctionaris: Zorgdragen voor een passend hulpverleningstraject aan jeugdigen en opvoeders	Gemeente, Bureau Jeugdzorg
				Jeugdhulpverlening/schoolmaatschappelijk werk: - advies en informatie voor ouders en kinderen - consultatie leerkrachten etc. - kortdurende laagdrempelige hulp	Gemeente, Jeugdplein, Vlu
				Peuterspeelzalen: bijdrage aan de ontwikkeling van het kind	Peuterspeelzalen
				VVE: voorschoolse educatie voor kinderen (2,5-4 jaar) met een taalachterstand.	Gemeente, peuterspeelzalen, jeugdgezondheidszorg/con
				Jeugdgezondheidszorg 0-4 , - maatwerkdeel: beleidsvoorbereiding - jeugdgezondheidszorg - uniformdeel	Vierstroom Zorgring
				Jeugdgezondheidszorg 4-19 , uniform	GGD
				GOSA: - gosa-regisseur is verantwoordelijk voor de - sluitende aanpak voor jeugdigen met meerdere - risicofactoren die met meerdere instellingen in - aanmerking komen. - MDT: multidisciplinaire teams - Landelijke Verwijsindex - Signaleringssysteem SISA	Gemeente, Gosa-regisseur, Multidisciplinaire teams: C Bureau Jeugdzorg, leerplec Midden-Holland, St. Kwad Vierstroomzorgring.
				Pak je Kans; project bij politiecontacten met jeugdigen	Politie, St. Kwadraad
				Doe effe normaal: Bevorderen positief gedrag onder jeugd	Politie
				Bureau HALT (samenwerking met politie en justitie) vanuit beleid openbare orde en veiligheid	HALT bureau Capelle en K Oost
				Leerplicht en RMC; - terugdringen en voorkomen van schooluitval - (uitvoering geven aan de wettelijke taken) - voorkomen voortijdig schoolverlaters (vsv)	Afdeling Leerplicht, RMC
	70				

				Project opvoedingsondersteuning: Laagdrempelig aanbod aan opvoeders door individuele en groepsgerichte opvoedingsondersteuning (en zorgdragen voor ketensamenwerking), o.a. aanbieden van ondersteunende cursussen bij opvoeding en Sova- trainingen, (sociale vaardigheden)	Gemeente, Jeugdplein
	3	Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.	- Verstrekken van informatie en advies - Ondersteuning en begeleiding - Wegwijs maken en helpen zoeken	Gezinsbegeleiding door Gezinscoaches (start 2008) Fysiek meldpunt voor formele en informele zorg Informatievoorziening door Wegwijzer Ondersteuning van belangenbehartiging en participatie	St. Kwadraad, Jeugdplein, regisseur, Lokaal Zorg Net Stichting Meldpunt Capelle
	4	Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers	- Ondersteunen van mantelzorgers - Ondersteunen van vrijwilligers	Vrijwilligersbeleid: gemeentelijke ondersteuning ten aanzien van het vrijwilligerwerk door subsidiering van deskundigheidsbevordering en werving van vrijwilligers; stimulering van werving jonge vrijwilligers en de jaarlijkse uitreiking van het Krimpens Compliment.	Vrijwilligersinstellingen op onderwijs Subsidieregeling Vorming, Meldpunt
				Mantelzorg en vrijwilligers in de zorg: ondersteuning opdat zij zich zo optimaal mogelijk kunnen inzetten.	Steunpunt Informele Zorg en mantelzorg en project Zorg
	5	Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.	Zelfstandige deelname aan de samenleving: - Beleid voeren op oorzakelijke factoren voor uitval - Signaleren van risico's en voeren van risicogericht beleid - Begeleiding van burgers met problemen en reïntegratie als zelfstandig deelnemer aan de samenleving	Belbus Maaltijdvoorziening Subsidie Diensten bij Wonen met Zorg Ondersteunende diensten bij thuiswonenden Maatschappelijk werk: Het bieden van laagdrempelige psychosociale hulp.	Stichting Belbus Stichting Meldpunt Thuiszorg De Zellingen St. Kwadraad Slachtofferhulp Sociale Raadslieden Meldpunt
				Continuering en organisatie van welzijnsactiviteiten: Adequaat en samenhangend aanbod van zorg- en welzijnsvoorzieningen voor ouderen en mensen met een handicap opdat men zo optimaal mogelijk maatschappelijk kan participeren.	Meldpunt

			De Brug: subsidie sociaal culturele en ontmoetingsactiviteiten voor mensen met een verstandelijke beperking	De Brug	
			Uitvoering nota Ruimte voor gezondheid: Lokaal gezondheidsbeleid 2008-2011	Gemeente, i.s.m. GGD, Me	
			Individuele Wmo voorzieningen	Zellingen, Vierstroom, huis	
			Hulp bij het Huishouden (HH)	Woonvoorzieningen	
			In natura of via PGB	Rolstoelvoorzieningen , in	
			Indicatie HH (CIZ)	Vervoersvoorzieningen	
	6	Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.	Door individueel te verlenen voorzieningen een volwaardige deelname aan de samenleving. Via een AMB zal er een tijdelijke, beperkte zorgplicht gelden voor een aantal van de hieronder genoemde voorzieningen: - Rolstoelen en scootmobielen - Vervoersvoorzieningen - Huishoudelijke verzorging - Woningaanpassingen - Begeleiding bij zelfstandig wonen - Hulp voor mensen die zich zelf niet kunnen redden - Dagbesteding voor ouderen - Maaltijdvoorziening - Sociale alarmering		
	7	Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder sociale pensions en vrouwenopvang.	Tijdelijk bieden van onderdak en begeleiding - Dag- en nachtopvang bij dak- en thuisloosheid - Opvang tijdens crisissituaties - Opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld - Begeleiden bij zelfstandig wonen	Rotterdam is centrumgemeente voor dak- en thuislozen opvang alsmede vrouwenopvang (inclusief crisisopvang). GGD Rotterdam Rijnmond Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG) Rotterdam MEE Pameijer Bavo Europoort	Gemeente Rotterdam, i.s.m.
72					

	8	Het bieden van openbare geestelijke gezondheidszorg.	- Signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de OGGZ - Bereiken en begeleiden van kwetsbare en risico groepen	Coördinatie Lokaal Zorgnetwerk ‘zorgwekkende zorgmijders’: Het vroegtijdig en snel bieden van de juiste op het individu gerichte zorg(keten), zodat verder afglijden voorkomen kan worden. Deelname aan het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG)	Gemeente, AMW, Qua Wo Rotterdam-Rijnmond (Coördinatie GGD)
				Uitvoering regeling Preventie OGGZ: - Voorlichting en preventie t.a.v. ziektebeelden GGZ - Opvang en hulp familieleden - signalering en zorgnetwerken - training en opleiding vrijwilligers en professionals rondom GGZ thema's - nazorg en herstel	Gemeente, nog te bepalen a
				Beleidsnotitie sociaal isolement Inzet seniorenadviseur, vrijwillig huisbezoek	<i>In voorbereiding</i>
	9	Het voeren van verslavingsbeleid	- Ambulante verslavingszorg - Preventie	Preventieprogramma Gebruik genotmiddelen Jeugd: Ruimte voor Gezondheid 2008-2011.	Gemeente, GGD, Bouman

Bijlage 3 Lijst met gebruikte afkortingen

AWBZ	Algemene	wet bijzondere ziektekosten
AMW	Algemeen	Maatschappelijk Werk
BOS-impuls	Buurt-onderwijs-sport	impuls
CAK	Centraal	Administratie Kantoor
CIZ	Centrum	Indicatie Zorg
CJG	Centrum	voor Jeugd en Gezin
CVTM	Coördinatie	vrijwillige thuiszorg en mantelzorg
GGD	Gemeentelijke Gewestelijke Gemeenschappelijke	Gezondheidsdienst Gezondheidsdienst Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke	Gezondheidszorg
GOSA	Gemeentelijke	Organisatie Sluitende Aanpak
HALT		Het ALTERNatief. Met 'alternatief' is bedoeld een andere dan de justitiële afhandeling van bepaalde strafbare feiten gepleegd door jeugdigen.
MEE		MEE = organisatie voor onafhankelijke, laagdrempelige cliëntondersteuning aan alle mensen met een handicap, functiebeperking of chronische ziekte.
OGGZ	Openbare	Geestelijke Gezondheidszorg
PGB	Persoonsgebonden	budget
RMC		Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
RVZ	Raad	voor de Volksgezondheid
SCP	Sociaal	Cultureel Planbureau
SOZawe		Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
VNG	Vereniging	van Nederlandse Gemeenten
VWS		Ministerie van Volksgezondheid, welzijn en sport
Wmo	Wet	maatschappelijke ondersteuning

WVG Wet

voorzieningen gehandicapten